

Noori on väga raske kaasata, kui asutust tihti ühest kohast teise viiakse.

HEIDI PAABORT,
Eesti avatud noortekeskuste ühenduse tegevjuht

LK 4-5

Kütid laseksid põtru vähem

Jahimehed ja erametsaliidu esindajad pole jõudnud kokkuleppele, kui suur peaks olema tänavune Viljandimaa põdralaskmise kvoot. Tavapäratul kombel on just jahimehed need, kes soovivad, et loomi vähem lastaks.

LK 4

Kangelased on kaduviku teel, kujud püsivad

Suure-Jaani kalmistu Köleri büsti, Riia Barclay de Tolly ausamba ja Kopenhaageni «Väikese merineitsi» paigaldamisest möödus sel suvel sada aastat.

LK 7

MÕIS

Õisus saab jälle nautida veepeeglitagust silmapiiri

MARGUS HAAV
margus.haav@ajaleht.ee

Kui ajamasina abiga saaks enam kui sajand tagasi elanud mõisahärra Max von Siversi tuua meie aega, siis külap jääks aadlimees rõdu käsipuule nõjatudes ja läbi monokli avanavat vaadet uurides täiesti rahule.

Üle aastate on kõik taas samaugune nagu mõisaajal. Hooned määravad mõisasüdame sümmeetriat, mis jätkub siin harrastemaja tagaküljel Õisu järveni ja üle selle veepeegli silmapiirini.

Täiuse poole püüeldes

Korrustustööde ajal langetati umbes 300 kahjustatud ja väheväärtuslikku puud, mis ei sobinud pargi kompositsiooniga. Lisaks rajati kõnniteid, süvendati tiiki ning uuendati drenaaži. Kuumalaine pole lasknud värskest külvatud murul tärkta, kuid roheline vaip rõhutab veelgi kõnniteemustreid.

«Väga oluline on see, mida siit näeme, kuid ehk veelgi olulisem on see, mida silm ei näe,» rääkis pargi taastamise konsultant Urmas Tuuleveski. «Trassi alumine osa oli väga pehme ja raskesti töödeldav, kuid korda said kõik maa-alused drenaažisüsteemid.»

Järgmisena on plaanis ette võtta mõisa kunagine majandusaed, mis oli täpselt samasuguse barokse jaotusega.

URMAS TUULEVESKI,
konsultant

Urmas Tuuleveski imetleb ajaloolist vaadet. Taamal olev purskkaev taastatakse endisel kujul ning nädala pärast peaks see jälle töötama. ELMO RIIG

Tuuleveski lisas, et kunagise kalatiigi veesüsteem saab toidet maa alt Vidva ojast ning teisel pool on reguleeritavad äravoolud, et vesi oleks puhas ja tiigi tase ühtlane.

«Maa-alust kanalit on tubli kaksikümme meetrit. Selle küljed on maakivist ning võlv on tehtud ilusast punasest tellisest, väiksem mees mahub seal läbi käima,» kirjeldas Tuuleveski. «Kõik see on pärit mõisaajast, nüüd on sinna igaks juhuks pandud veel toru.»

Geomeetrilise täiuslikkuse poole pürgivad kõnniteed on taastatud vanade fotode eeskujul. Nõukogude perioodil oli nende vahel korvpalliväljak, aga et see pargi südamesse kuidagi ei kõlvanud, pole sellest enam vähimatki jälge.

Sadadest mahavõetud puudest valiti välja väärtuslikumad ning veel kasutamiskõlblikud tüved, mis saeti laudadeks ning ootavad nüüd oma järke mõisa taastamisel.

Paljudel allesjäänud puudel on üsna suured kahjustused ning Tuuleveski mõõnis mõrult, et pargi «parim enne» hakkab otsa saama. Mitte väga ammu kasvas seal 68 liiki puid ja põõsaid.

Uus aed ootab

Ekspertide kinnitusele oli Õisu Eestis esimesi mõisaid, mille haljastus laienes iluajast kaugemale maastikku. Peahoone tagune järsk langus kujundati terrassidena, kaugemal laugelt laskuv nõlv pargiaasade ja puuderühmadega.

Maastikuarhitektuuri firma Artes Terrae koostatud eskiisi järgi viis projekti ellu osaühing Roheline Ruum. See läks maksma 180 500 eurot. Tööd hakkasid pihta mullu kevadel ja et möödunud aasta sügis oli väga vihmane, saadi nende lõpetamiseks projekti toetavalt keskkonnainvesteeringute keskusest ajapikendust.

«Väga ilus on — üks park on korda saanud,» sõnas Halliste vallavanem Andres Rõigas mõisast avanavat uhket vaadet kommenteerides. «Kui nüüd jõuaks seda korras ka hoida. Aga ma loodan, et mõisaomanikud pingutavad.»

Vallavanem lisas, et Õisu on turismi- ja puhkemajandusest rääkides vallas kõige suurema potentsiaaliga piirkond. «See, mis valmis sai, on üks

vaheetapp,» lausus konsultant Urmas Tuuleveski. «Järgmisena on plaanis ette võtta mõisa kunagine majandusaed, mis oli täpselt samasuguse barokse jaotusega.»

Tuuleveski mõõnis, et valmistege mine on üks, hooldamine aga hoopis teine asi.

«Eesti parkidel pole tavaliselt oma aednikku, kellele iga puu ja põõsas on isikliku tähendusega. Tuleb lihtsalt brigaad peale ja teeb midagi,» mõtiskles Tuuleveski. «Saksamaa mõisaparkides näidatakse kohe, et just selle oksa küljes on kunagise kiige jälg. Ma soovin väga, et siin hakkaks ka kunagi olema päris oma aednik.»

Täna on üle-eestilise mängu «Unustatud mõisad» viimane külastuspäev ning uudistajaid ootab ka Õisu mõis.

Ostame
metsakinnistuid,
kasvatavat metsa
ja põllumaad.

Info tel 434 2330, 505 7355.
E-post apmets@apmets.ee

ILM

Täna on vahelduva pilvisusega ilm. Puhub lääne- tuul kiirusega 4–8 meetrit sekundis. Sooja on 19–22 kraadi. Viljandi järve vee temperatuur oli eile pärastlõunal 25 kraadi. Päike tõuseb Viljandis kell 5.28 ja loojub kell 21.16.

VILJANDIS

Ujujad võistlevad järvel

Täna kell 14 selgitavad avaveejujad eri pikkusega võistlusradadel Eesti meistri.

MAAKONNAS

Harrastajad krossirajal

Täna kell 11 antakse Holstre-Nõmmel asetleidva «Mulgikakerduse» esimene start.

Lennupäev

Täna kell 12 saavad huvilised Karksis uudistada väikeleenukeid.

Suveöö kontsert Kõpus

Täna kell 22 esineb Kõpu Peetri kirikus vokaalsambel Maneo, mille kunstiline juht on Teet Kaur.

JUHTKIRI

Samm tagasi

Esmaspäeval Viljandis tähistata-va noortepäeva eel mõjuvad Eesti avatud noortekeskuste ühen- duse tegevjuhi Heidi Paaborti täna- ses Sakalas öeldud sõnad mõtlema- panevalt. Oli ju Viljandi 15 aastat ta- gasi teerajaja, luues riigi ühe esime- se noortekeskuse. Siin käisid teiste linnade ametnikud uurimas ja õppi- mas, siin tehtut toodi paljudel kon- verentsidel teistele eeskujuks.

Viljandimaa noortekeskuse arenu- gu esimesed aastad olid suurepära- seks näiteks sellest, kuidas oma ala fanaatikute südame sunnil ja kodani- kualgatuse korras sündinud asutu- sest võib saada tervet linna puudutav asi. Esiialgu Leola tänaval räämas keldriruumides tegutsenud keskus seadis end peagi sisse Koidu seltsi- majas ning jõudis veel mõni aasta hiljem Männimäele viiduna oma arengus sootuks uuele tasemele.

Selle kõrval on viimased paar- kolm aastat olnud pigem tagasimi- nek. Pidev peataolek ning keskuse solgutamine ühest kohast teise on andnud valdkonna usaldusväärsu- sele hoobi. Kusjuures noorsootöö- tajail endil pole selles mingit süüd — nemad on oma rida ajanud ikka nii hästi kui võimalik.

Töö noortega saab olla sihipära- ne ja tulemuslik üksnes siis, kui seda tehakse stabiilses keskkonnas. Nii on see muusika-, spordi- ja hu- vikoolides, aga ka noortekeskustes. Sage kolimine ja aina uute kont- septsioonide püstitamine ei tule kellelegi kasuks.

Sestap soovib ka Sakala näha, et praegu lossimägede naabruses va- nas lennukitehases käivad tööd või- maldaksid juba üsna pea noortekes- kusel Sakala keskuse teise korruse kitsukestest ruumidest õhu kätte pääseda. Ja mis peamine: loodeta- vasti tuleb nüüd ümberkorraldus- tesse pikem paus, et noored ning nendega tegelevad töötajad võiksid ükskord ometi öelda, et see linn on tõepoolest laste- ja noortesõbralik. Et just siin on koht, kus kasvavat põlvkonda eriti kõrgelt hinnatakse.

REPLIIK

Kümme väikest sõpra

Mitmel suvel olen näi- nud kooliõpilasi par- kides teekivide vahelt ro- hututte urgitsemas ja täna- vaplaate pühkimas, üks- kaks täiskasvanut toeks. Nii mõnelegi noorele oli töö linna haljasaladel üks võimalus koolivaheajal ta- sukuraha teenida.

Sel nädalal kohtasin Laidoneri pargis kemikaalikanistri- ga tugevat meest. Pihusti otsast juhtis ta peene udujoa pinki- de all rohetavatele taimedele.

Kindlasti on ühe inimese tööd lihtsam ja võimalik, et ka odavam korraldada kui tervet rühma eesmärgi nimel tegut- sema panna. Võib-olla polegi enam noori, kes nõustuvad ar- vuti eest tõusma ja oma kätega midagi tegema?

Enne, kui park selja taha jäi, meenus lapsena loetud lu- gu väikesest hiina poisist, kelle vanemad läksid hommikul riisipõllule tööle ning õhtul koju naasnud, leidsid eest kor- rastatud kodu ja hoolitsetud aia. Vanemate küsimuse peale, kas ta tegi seda kõike üksi, vastas poiss: mind aitasid minu kümme väikest sõpra!

KAIE MÖLTER
Sakala 433 0041

Viljandi oli 15 aastat tagasi teerajaja, luues riigi ühe esimese noortekeskuse.

Nädala foto. Sain üle!

Läinud laupäeval peeti Viljandis Jakobsoni kooli staadionil koerte *agility* meistrivõistlusi, kus neljajalgsetel tuli takistusrada läbida võimalikult kiiresti, samal ajal kui peremees või perenaine neid hääle ja kehakeele abil suunas. Nii mõnegi koera näost võis näha, et tegemist pole kaugeltki tüütu kohustuse, vaid tõelise lõbuga. (Sakala)

KÜSITLUS

Kas politseinike ja päästjate madalad palgad ning sellest tingitud töölt lahkumi- ne panevad teid muretsema oma turvalisuse pärast?

AIMAR KRISTER- SON, õpetaja

Mind paneb muretsema kõigi töötajate madal palk. See on turvalisuse tagamise esmane alus.

VAHUR STOCK, töötu

Ehkki mul pole nende ametite esindajate abi seni tarvis läi- nud, on ikkagi murettekita- v, kui sel põhjusel peaks näiteks kuritegevus suurenema.

LIILIA JÕGI, ostujuht

Muidugi panevad muretsema. Mu sugulane töötab seal ning ma tean, kui raske see töö on ja kui vähe selle eest makstakse.

EDE SOESOO, kliendi- teenindaja

Õnneks on läinud nii, et ma po- le päästjate ja politseinikega kokku puutunud. Tunnen end linnas ja kodus kindlalt ega mõtle pidevalt sellele, et keegi peaks mind päästma.

KADRI KARJA, üliõpilane

Kui ma teaksin näiteks, et ter- ve Viljandimaa peale on üks politseipatrull ja üks tuletõrje- meeskond, ning kusagil juht- uks õnnetus, siis muidugi pa- neks see muretsema. Millal abi sel juhul kohale jõuab ja kas seda siis enam vajagi on?

MATI IILA, vanem- spetsialist

See paneb kõiki muretsema. Näib, et hädas aitamine liigub vabatahtlikkuse poole. Vaba- tahtlikud päästjad, vabatahtli- kud politseinikud. Ega sealt jäägi enam kuigi pikka maad vabatahtlike kohtumõistjate ehk omakohtuni.

KAIE MÖLTER

NÄDALA TSITAADID

«Koolis oli omal ajal nää- ripidu, aga telekast tuli just «Viimne reliikvia». Ma tahtsin filmi rohkem näha kui peole minna ja pakki saada. Üsna jabur, kui mõtlema jääda. Aga ma olin saanud just värvi- teleka. Tahtsin näha, mil- lised värvid seal õieti on!»

Lavastuses «Viimne võttepäev» Gabrieli osa mängiv Aarne Soro (Sakala, 8. august)

«Vahel on isegi mõlemas patrullis üks abipolitsei- nik. Majas kutsutakse neid poolikuteks pat- rullideks, sest abipolitsei- nikul pole nii palju õigu- si kui patrullpolitsei- kul.»

Tundmatuks jääda soovinud politseinik tööjõupüüdusest (Sakala, 8. august)

«Mõeldes sellele, kui palju linlasi tegutseb täiesti salaja, nii et meil pole sellest aimugi, on Maisa toiminud hästi. Me teadsime, mida ta seal teeb.»

Viljandi linnavalitsuse ehitusinsener Jaan Lukas loata maja lammutanud ettevõtjast Tiit Maisast (Sakala, 7. august)

«Praegu on neil jutt, et sügisel tullakse selle juurde tagasi. Kas nad mõtlevad, et pensionärid on rumalad? Oleme ela- nud pika elu ning saame väga hästi aru, mida nad mõtlevad, kui ütlevad, et «enne valimisi tuleme ta- gasi.»»

Pensionär Leida Leitur linna suhtumisest pensionäride tasuta bussisõitu (Sakala, 7. august)

«Ainult kojamehe jälg oli aknal. Kõik muu oli tol- muga kaetud.»

Kissa-Märdi talu perepoeg Tarmo Tedre rapsikoristusest (Sakala, 6. august)

«Kohalikud ja siin varem töötanud teatriinimesed on rääkinud, et Vargamäe õhk teeb vabaks või et Vargamäe õhk teeb noored naised paksuks.»

«Vanade ja noorte» lavastaja Vallo Kirs (Sakala, 3. august)

PRÄÄNIK

Õisu mõisa park on kenasti korda tehtud.

PIITS

Endist kaitsepolitsei töötajat Vladimir Veitmanit kahtlus- tatakse Venemaa heaks spio- neerimises.

UUDISED

Toimetaja HANS VÄRE, 433 0050, sakala@ajaleht.ee

810

Viiratsi vallas Mäelt-külas varastati talust kapi pealt ehtekarp kuldesemetega. Kahju on 810 eurot.

Järgmine nädal toob taldriku-lennutajad Viljandisse võistlema

Järgmisel nädalavahetusel peetakse uuel Viljandi kettagolfi rajal üks osa Eesti meistrivõistlustest.

Võistluste korraldaja Rene Mengeli teatel võetakse esimesel päeval, 17. augustil mõõtu Konguta vallas Annikorus ning järgmisel päeval Viljandis. Neljapäeva õhtuks oli registreerunud peaaegu 50 võistlejat, kuid korraldajad võimaldavad kaasa lüüa kuni 72 osalejat.

Eesti meistrid selgitatakse meeste, naiste ning üle 40-aastaste meeste kategoorias.

Kuigi spordiala nimi viitab golfile, ei ole seal palle, keppe, auke ja varustust tassivaid abilisi. Mäng seisneb ketta lennutamises korvi ning võidab see, kes on mängu vältel sooritanud kõige vähem viskeid.

Tänavu juunis Huntatu mäel valminud pargi rajamiseks liitsid jõud kettagolfi harrastajaid ühendav mittetulundusühing Viljandi Ketas, Viljandi Rotary klubi ja linnavalitsus. (Sakala)

Kõpu kirikus kõlab kahel nädalalõpul muusika

Täna kell 22 on järjekordne suveöö kontsert Kõpu Peetri kirikus. Esineb kaunikolaline vokaalansambel Maneo. Ansambli kunstiline juht on Teet Kaur.

18. augustil kell 20 laulavad ja mängivad sealsamas Riina Trumm ja Heidi Oja (laul, kannel, kitarr). Esitletakse ka Riina Trummi luulekogu «Taivakõ, mu elo laivakõ». (Sakala)

PARANDUSED

2. augustil ilmunud loo «Meie väikesed veresooned räägivad tervisest palju» väljavõttes on Aivar Villemisile sattunud vale tiitel. Aivar Villemis on traditsioonilise Hiina meditsiini konsultant. Toimetaja palub vea pärast vabandust.

8. augustil ilmunud loosse «Olustvere kool peab juubelit suurelt» oli toimetaja süül sattunud viga. Täna selgub, et kokkutulekul tähistab Olustvere teenindus- ja maamajanduskool 100. aastapäeva. Toimetaja Maarja Möldre palub vabandust.

KLASSID

Ilmateenistus jagab tuleohtlikkuse viide kategooriasse.

- I — tuleohtu ei ole
- II — väike tuleoht
- III — keskmine tuleoht
- IV — suur tuleoht
- V — äärmiselt suur tuleoht

Allikas: emhi.ee

PÕUD

Viljandimaa metsad paistavad tuleohuga silma

STEN MAHOV
sten.mahov@ajaleht.ee

Kuigi eile olid Viljandimaa metsad Eesti kõige tuleohtlikumad, lubab ilmateenistus, et lähipäevade viimasajad toovad kuivusele tugevat leevendust.

Keskonnaagentuuri ilmaprognooside osakonna juhataja Taimi Paljak lausus, et kuna Viljandi ilmajaama andmetel pole seelses piirkonnas vihma sadanud, on seal ka tuleoht suurem kui mujal Eestis.

Saabuv vihm pakub leevendust

Sünoptiku selgitust mööda lakterdatakse metsade tuleoht viide kategooriasse: esimese kategooria aladel ohtu pole ning viienda kategooria piirkonnas on tegemist äärmiselt suure tuleohuga. Suur osa Viljandimaast kuulub neljandasse kategooriasse. «See ei ole piir, mis keelaks metsamineku, aga looduses peab tulega ettevaatlik olema. Küll aga hakkavad alates viiendast klassist omava-

litsused päästeameti soovitusel metsaminekut keelama,» nentis Paljak.

Järgmistel päevadel peaks ilmateenistuse andmetel vihasadu saabuma ka Viljandimaale.

«Kui tuleoht on neljanda klassini tõusnud, siis väiksemad viimasabinad erilist leevendust siiski ei too. Mida kõrgem klass, seda tugevam peab olema sadu,» lausus Taimi Paljak ning tõi näite, et tunduvalt väheneb metsade tuleoht siis, kui maha tuleb kümme millimeetrit sademeid. Prognoosi järgi tabab Viljandi ümbrust täna õhtul või ööl vastu homset tugev sadu ning tuleoht võib Paljaku hinnangul langeda kolmanda klassini, kuid ei saa välistada ka teist klassi.

Ka lõuna päästekeskuse pressiesindaja Marek Kiik kinnitas, et kui eelmistel aastatel on Viljandimaa olnud tuleohukaardil üks ohutumaid piirkondi, siis praegu on tuleoht siin suurem kui mujal Lõuna-Eestis. Siiski ei saa päästeamet eraldi ühtegi ohtlikumat piirkonda maakonnas esile tõsta.

«Tulekahjud võivad tekkida kõikjal, kus on kuum ja kuiv, kuid ennekõike põhjustab neid inimese hooletus,» ütles Kiik.

Lisaks metsa- ja rabapõlengutele saavad päästjad kutsesid süttinud viljapõldudele. Neljapäeval käisid päästjad Viiratsi vallas, kus põles kõrrepõld.

Marek Kiige sõnul tasub kombaini omanikel mõelda enne põuaga põllule minekut ohutusele ning mitu tulekustutit kaasa võtta. «Põldudel on põlengud saanud kuumaga alguse ka mõnest sädemest, mis kombainist või muust masinast lendab.»

Augustis võib minna põuale, kuid ei pruugi

Keskonnaagentuuri ilmaprognooside osakonna juhataja Taimi Paljak aga lausus, et kuigi nädalavahetuse vihm vähendab maakonnas tuleohtu, võib augusti teine pool tuua uue põua.

«Üldine prognoos näitab, et august on pigem kuiv ja soe, kuid täie kindlusega seda siiski väita ei julge, sest pikaajaline prognoos võib palju muutuda,» ütles sünoptik. «On võimalik, et tuleoht tõuseb neljanda või viienda klassini, aga kui ilm jääb muutlikuks ning aeg-ajalt sajab, siis oht muidugi väheneb.»

Riigigümnaasiumi juurde tulevad ülekäigurajad

STEN MAHOV
sten.mahov@ajaleht.ee

Et septembris algab Viljandi gümnaasiumis õppetöö ning piirkonnas liigub tavapärasest rohkem inimesi, otsustas linnavalitsus, et nii Leola kui Vaksali tänavale joonistatakse maha ülekäigurada.

Viljandi linnavalitsuse majandusameti juhataja Reevo Maidla sõnusi jääb Leola ja Vaksali ristmiku senine liikluskorraldus kehtima ning teele joonistatakse ainult ülekäigurajad ja rajatakse ohutussaar. «Üks ülekäigurada tuleb Leola tänava nurka ning teine gümnaasiumi juurde,» teatas Maidla. Tööd teeb osatühing Citymark ning tõenäoliselt peaks see valmis

saama enne õppeaasta algust.

Küsimusele, kuidas on lood ristmiku ohutusega, lausus majandusameti juhataja, et ülekäigud peaksid tegema ohutumaks terve ristmiku. «Seni seal väga palju õnnetusi juhtunud ei ole, talvel libedaga on küll Leola tänavalt Vaksali tänavale välja libisetud,» rääkis ta. «Ülekäigurada peaks ettevaatlikkust suurendama.»

Citymark teeb töödejuhataja Tarmo Säliku sõnul kogu Viljandi tänavamärgistuse ning praegu ei oska ta öelda, kui palju ristmikule ülekäigu mahajoonistamine maksma võiks minna. «Kui kõik tööd on tehtud, saan asja kokku võtta. Et meil on linna kaheaastane leping, ei mõõda me enne mahtu ära, vaid teeme töö ning pärast vaatame, kui palju tuli,» selgitas Sälik.

Viljandi linnavalitsuse majandusameti juhataja Reevo Maidla (vasakul) näitab, kuhu tuleb Leola tänaval ülekäigurada. ELMO RIIG

Viirusnakkused on suvesoojas taandunud

TIINA SARV
tiina.sarv@ajaleht.ee

Kuigi juhtub, et üks või teine inimene jääb keset kuuma suve palavikku või saab nohu, kinnitavad asjatundjad, et talvisi ülemiste hingamisteede viirusnakkusi Eestis praegu niisama hästi kui ei ole.

Terviseameti gripikeskuse peaspetsialist Olga Sadikova ütles, et mõne töve võib endale külge korjata saastunud vees supeldes või süües hügieenireegleid eirates, kuid klassikalises mõttes gripiga analoogilisi haigestumisi ette ei tule.

«Muidugi on oma oht, kui lähete kuuma nahaga kauplusesse, kus töötavad külmutusseadmed, või keerate autos konditsioneerid maksimumvõimsusele. Viirusi on sadu

ja mõni võib teie kergemeelse käitumise ära kasutada ning oma võimu näidata, aga üldjuhul mõõduvad need tervisehädad kiiresti ja kergelt,» selgitas ta.

Olga Sadikova sõnul pöördub sügisel arstide poole kaks kuni kolm tuhat ülemiste hingamisteede nakkusega inimest nädalas. «Viimastel nädalatel on see arv olnud sadades ja tõsiselt haigestumisi ei ole tuvastatud ühelgi juhul. Ka meie laborisse saadetud proovid on olnud puhtad,» rääkis ta.

Kui ema ostab turuletilt õuna ja annab selle sealsamas lapsele pihku, võib kõik hästi minna. Järgmisel korral võib aga niisugune õunasöömine lõppeda arstikabinetis. Olga Sadikova soovitas sellele sügavalt mõelda.

MARGUS ANSU («POSTIMEES»)

Kui põdrajahi hooaja alguseks kvoodi suurust maakonna jahindusnõukogus ära ei otsustata, siis sisuliselt tänavu Viljandimaal neile jahti ei peeta. See võib omakorda talvega kahekordistada põtrade arvukust ja tähendada näiteks loomade põhjustatud liikluskõrgete hulga suurenemist.

JAHT

Kütid astusid põtrade arvukuse eest välja

SIGRID KOOREP
sigrid.koorep@ajaleht.ee

Kui Viljandimaa kütid siinsete erametsaomanikega tänavuses põdralaskmise kvoodis kokkuleppele ei jõua, võib juhtuda, et sel aastal maakonnas põdrajahti ei tule.

Viljandimaa jahindusnõukogu juhataja Sulev Vare ütles, et praegu ta sellist varianti siiski ei kaalu, sest loodab, et kokkuleppele saavutatakse.

Tänavu saavad jahimehed esimest korda öelda sõna sekka otsustamises, kui suur peaks kvoot täpselt olema. Varem on otsuse teinud keskkonnateenistus koos keskkonnateabeskuse ulukiseire osakonnaga.

Jahindusnõukogu kaheksa liiget põdralaskmiskvoodi suurus Viljandimaal olla minimaalselt 600 ja maksimaalselt 750 looma. Sellesse vahemikku peab jääma maaomanike ja küttide kokkulepitud arv. Viljandimaa jahimeeste liidu juhataja esimees Mart Tasane rääkis, et jahimehed

on põtru kaitsma asunud, aga erametsaliidu esindajad tahavad, et loomi kütitaks võimalikult palju. Jahimehed seda õigeks ei pea. «Kui tahame põtrade arvu langetada, ei tule seda teha esimesel aastal ja pauguga, vaid umbes viie aasta jooksul,» ütles esimees ja lisas, et vastasel korral saaks põtru tulevikus vaid loomaaias näha.

Küttimismahu järgi on Viljandimaal loendatud 1111 põtra ja Tasane, kes esindab jahimehi ka jahindusnõukogus, sõnas, et nende kvoodisoov oleks 550–600 põtra pluss 53 Soomaa põtra. «Erametsaliit näeks, et põtru võiks kütida kuni 75 protsenti mahust ja see on väga suur arv,» lausus ta.

»

Ei ole nii, et istutad männid maha ning istud siis käed rüpes ja vaatad, kuidas põder noorendiku ära sööb.

MART TASANE, Viljandimaa jahimeeste liidu juhataja

Vastasseis põtrade kütimisel

Ulukiseire osakonna hinnangul võiks põdralaskmiskvoodi suurus Viljandimaal olla minimaalselt 600 ja maksimaalselt 750 looma. Sellesse vahemikku peab jääma maaomanike ja küttide kokkulepitud arv.

Viljandimaa jahimeeste liidu juhataja esimees Mart Tasane rääkis, et jahimehed

Erametsaliidu Viljandimaa konsulent Olavi Udam, kes esindab jahindusnõukogus metsaomanikke, tähendas, et tema pakutav hulk võiks olla 700–735, et mitte kohe maksimumi võtta ja loodusesse liiga järske muudatusi tuua.

«Viljandimaal on põtrade arvukus kõige suurem tuhan-

de hektari kohta ja teiseks on maakonnas viimastel aastatel olnud metsanoorendikes ja keskealistes kuusikutes püsivalt suured kahjustused,» tõdes ta. «Need pole enam talutavuse piirides ja seepärast on loomade arvukust vaja vähendada.»

Kuigi ka Viljandimaa jahimeeste liidu kodulehel seisab kiri, et põtru on liiga palju, ei tähenda see Tasane sõnusti, et loomi peaks arvukalt kütima asuma. «Kui vaadata põllumehe seisukohast, on liiga palju kõiki loomi, kes vilja söövad. Metsakasvatada leiab jälle, et loomi on liiast, sest põder, kits ja hirm võivad risustada männinoorendikud ja kuused ning põder läheb ka haava kallale.»

Number pole laest võetud

Olavi Udam toonitas, et ei paku kvoodi suurust umbes, vaid selle väljaselgitamiseks on mitu aastat tööd tehtud. «Kõik põhineb riigiameti ja keskkonnaagentuuri teabel,» ütles ta. Viljandimaa on põtrade arvukusest ja kahjustuste hulgalt nende andmete järgi Eestis esimese kahe või kolme maakonna seas ning metsaomanikud leiavad, et niimoodi jätkata ei saa.

Mart Tasane nõustus, et metsaomanikele teeb muret noorendike seisukord, kuid neid on võimalik kaitsta ka muud moodi kui kütides.

«Ei ole nii, et istutad männid maha ning istud siis käed rüpes ja vaatad, kuidas põder noorendiku ära sööb. Võib ju näiteks aia ümber ehitada ja repellente kasutada — nende osas toetatakse maaomanik-

ke,» teadis ta ja jätkas, et võimalik on paigaldada ka soolakuid. «Kolm soolakut tuhandele hektarile vähendab teadlaste hinnangul kahjustusi kuusikutes kuni 90 protsenti.»

Sügis toob tuhandeid töötunde

Olavi Udam oli toodud võimalustega päri, ent arutles, kas mets, mis on aedu täis ehitatud, kutsuks enam näiteks marjulisi. Tema sõnul teevad maaomanikud sügiseti tuhandeid töötunde, et töödelda taimi repellentidega ja ulukeid peletada.

«Jahimehed tahavad vähem lasta, et neil oleks palju loomi,» leidis Udam.

Mart Tasane selgitas, et kütid pakkusid välja 600 põtra miinimumarvestusena ehk siis alla selle arv jääda ei tohiks. 1. novembril vaatavad jahimehed kütitud põtrade arvu üle ja lisavad kuni 20 protsenti kütimise mahtu, et arvu suurendada seal, kus kahjustusi ja põtru on rohkem.

«See oleks mõistlik lahendus, mitte puusalt tulistamine, sest loomi ei ole maakonnas ühtlaselt,» lausus ta. Tasane tõi võrdluseks, et kui sigade laskmise kvooti suurendada, on kõik korras, sest nende pesakonnad on suured ja taastootmine kiire. Põdralehmalt seevastu on üks kuni kolm vasikat ja neid loomi nii kiiresti juurde ei kasva. Tasane sõnul tuleks põtru kütida nii, et loomade arvukus korraga tohult ei väheneks.

Udam avaldas lootust, et kvoodi osas jõutakse ikkagi kokkuleppele nii, et mõlemad pooled püüavad teineteist mõista.

AVALIK ARUTELU

Ilukirjandus ehk Kahjuks

JOHAN-KRISTJAN KONOVALOV
sakala@ajaleht.ee

Neljapäeval tutvustasid linnajuhiid Sakala keskes Viljandi arengukava aastateks 2013–2020. Kõlas hulk ettepanekuid, kõige rohkem kriitikat said kava koostajad aga selle eest, et nad pole muredele pakunud konkreetseid lahendusi.

Pärast linnapea Loit Kivistiku arengukava tutvustavat ettekannet alanud koosolekul arvustas dokumenti kõige teravamalt Vallo Kirs, öeldes, et uus arengukava on mulli ajamine ja meenutab pigem ilukirjandusteost kui arengudokument.

Sellele väitele vastas linnavalitsuse arenguspetsialist Lauri Alver. «Kahjuks selline ongi meie tänane tase. Koostamise juures oli äärmiselt palju inimesi, kes kõik andsid oma panuse täpselt nii, nagu oskasid. Algul oli materjali 300 lehekülge, nüüd on 30.»

Teine arengukava kriitiseeriv sõnavõtt kõlas Urve Nõu suust. Nagu Kirs, heitis ka tema dokumendile ette üldisõnalisust ja seda, et pole pakutud konkreetseid lahendusi, kuidas

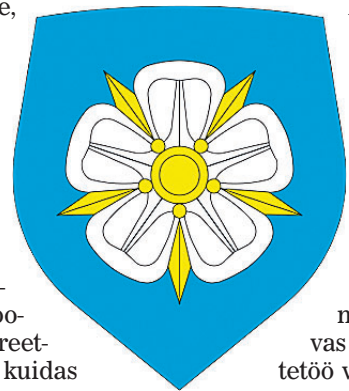
vähendada linnast lahkuvate inimeste hulka.

Nõu rääkis, et elu Viljandis on mugav nagu leiges vees ujumine ning sama tunne tekkis tal arengukava lugedes. Tema arvates ei ole kolmekümne aasta taguse ajaga võrreldes Viljandit vaevavatele probleemidele originaalsete lahenduste leidmisele lähemale liigutud. Küsimused, mis konkreetsetelt võiks olla Viljandi konkurentsieelis samasuguse suurusga linnade ees ja mis peaks noori siia elama meelitama, on tema arvates arengukavas vastuseta jäänud.

Leidus ka kiitjaid

Samas Valentine Alvre leidis arengukava iseloomustades palju kiidusõnu. Tema hinnangul on positiivne, et arengukava peab oluliseks tööd laste ja noortega. Alvre kiitis dokumendi koostajaid selle eest, et nood on ära märkinud seitse linnas tegutsevat kogudust, ning kutsus arengukava koostajaid ja linnajuhte üles tege-ma kogudustega veelgi tihedamat koostööd, et linlaste elukvaliteeti parandada.

Noortega seotud ettepanekud kõlasid ka Juhan-Mart Salumäe sõnavõtus. Tema arvates on ülekohtune, et linna noortevolikogu töö on arengukavas võetud kokku ühe lausega. Ta soovinuks näha arengukavas süsteemse noortetöö väljaarendamise

Keskuse solgutami

RANNAR RABA
rannar.raba@ajaleht.ee

Eesti avatud noortekeskuste ühenduse tegevjuht Heidi Paabort leiab ülehommel Viljandis tähistatava noortepäeva valguses, et siinsed linnajuhiid ja -ametnikud on noortekeskust ühest asukohast teise solgutades andnud hoobi kogu noosootöö usaldusväärsusele.

Heidi Paabort, miks te esmaspäeval noortepäeva korraldate?

Eks ikka selleks, et noori ja nendega tehtavat tööd tähtsustada. Loodame, et lisaks neile, kes iga päev noosootööga kokku puutuvad, leiavad ka teised momendi arutlemaks, kui tähtis see valdkond tegelikult on.

Kümmekond aastat tagasi oli noosootöö omavalitsustes kuum sõna, et mitte öelda moeasi. Kõik, kes võimu juur-

de pürgisid, rääkisid sellest, kuidas tuleb luua avatud noortekeskusi ning pakkuda noortele rohkem vaba aja veetmise võimalusi. Kas nüüdseks on suhtumine muutunud?

Ma ei taha nõustuda sellega, et valdadesse ja linnadesse noortekeskuste rajamine oli mingi poos. See oli iseenesestmõistetav asi, sest iga inimene saab aru, et noored on tähtis osa ühiskonnast ja neid tuleb arenguteel toetada.

Eestis on praegu ligi 220 toimekat noortekeskust. Mulle tundub, et see ongi optimaalne arv, mis enam eriti ei kasva ega kahane. Tekkinud on üpris stabiilne võrgustik, noortekeskused on leidnud oma rolli.

Kui algul peeti loogiliseks, et noortekeskuste ülalpidamine on puhtalt valla- ja linnavalitsuste asi, siis mida aeg edasi, seda rohkem on tekkinud ka riiklikke programme, mille kaudu on võimalik asutuste tegevuseks tuge saada. Ka ministeeriumid on endale teadvustanud noortekeskuste kui ennetustöö tegijate vajalikkuse.

Amalik ja vähekonkreetne arengukava selline ongi meie tänane tase

plaani ja andis nõu koostada eraldi noorsootöö arengukava.

Linnajuhid nõustasid Salumäe ettepanekuga ja tõdesid, et noorsootöö arengukava koostamine on soiku jäänud. Linnapea kinnitas, et noortevoalikogu on linnale tähtis institutsioon, millel sisu on kindlasti rohkem, kui ühe lausega kokku võtta saab. Oma teises sõnavõtus käis Salumäe välja idee muuta noortevoalikogu alaliseks volikogu komisjoniks.

Randel Lääts juhtis linna-juhtide tähelepanu sellele, et arengukavas on vähe juttu sellest, kuidas kavatakse koostööd teha sügisel loodava rõngasvallaga. Linnapea sõnul püüti rõngasvalda moodustavate valdade juhtidega arengukava koostades nõu pidada, kuid et uue valla juhtkond pole teada, ei soovinud ükski praegustest vallajuhtidest linnaga läbi-rääkimistesse astuda.

Laenukoormus piiri peal

Männimäe elanikku Valli Veigelit tegi murelikuks Männimäe tee saatus. Tema jutu järgi peaks arengukavas kirjas olema, kuidas sealne tühermaa pargiks või millekski muuks ümber kujundatakse. Veigel juhtis tähelepanu sellele, et Männimäe elukeskkonna parandamiseks oleks võimalik rohkem ära teha.

Helmen Kütt esitas küsimuse Viljandi rahalise seisu kohta. Loit Kivistiku ütlemist mööda maksab linn võetud laene stabiilselt tagasi. Uusi võtta pole vähemalt praegu võimalik, sest laenukoormus läheneb seaduses lubatud 60 protsendile linnaeelarvest. Samas kinni-

Linna arengukava üle kogunes Sakala keskusesse arutlema ligi 30 inimest.

MARKO SAARM

tas linnapea, et eelarve on olnud tasakaalus või isegi väikesel ülejäägiga.

Arutelu lõpul küsis juba va-

rem sõna võtnud Vallo Kirs, kas linn teeb midagi selleks, et aidata ettevõtjatel siia oskustöölisi meelitada. Loit Kivisti-

ku sõnul ei ole linnal mingisuguseid materiaalseid hüvesid siia elama asujatele pakkuda, küll aga vahendab ta infot, et

ettevõtjad ja oskustöölised üks-teist üles leiaks. Kirs pakkus välja idee, et linna rahastatavad haridusstipendiumid võik-

sid olla siduvad, mis tähendab, et stipendiumit saanud noorel oleks kohustus pärast õpingute lõppu Viljandisse naasta.

ne on andnud hoobi noorsootöö usaldusväärsele

Kuidas teie arvates Viljandi on oma noorsootöö korraldamisega hakkama saanud? Kui mõelda, et varsti kolitakse sinne noortekeskus juba viiendasse asukohta, siis näib linnavalitsuse tegevus olevat kõike muud kui läbimõeldud ja professionaalne.

Kahjuks leidub paiku, kus pole selgeks mõeldud, milleks noorsootööd tehakse, kuidas see noort mõjutab ja mida sellega saavutada tahetakse. Viljandis on alati olnud väga tugev huvitegevuse pool. Seevastu avatud noorsootöö on olnud veidi hüplev.

Mina soovitaksin linnal kõik oma noorsootööga seotud inimesed kokku võtta ja koos läbi arutada, mida kohalikud noored tegelikult vajavad. Osaliselt tuleks liita võrgustiku, nii mõistab iga asutus paremini, milline on tema roll. Nii saaks selgeks ka noortekeskuse roll: kas seda võetakse kui ürituste korraldajat, te-

gevusvõimaluste pakkujat, individuaalse töö tegijat või kui kohta, kuhu noored eest ära saadetakse.

Loodan väga, et järgmisesse asupaika jääb Viljandi noortekeskus juba pikemaks ajaks pidama. Stabiilsus oleks asutuse arengule kahtlemata vajalik. Noored kipuvad sageli asju mustvalgena võtma. Kui nad on harjunud, et noortekeskus asub ühes kohas, ja korraks seda seal enam pole, ei pruugi nad uut kohta üles otsida. Noori on väga raske kaasata, kui asutust tihti ühest kohast teise viiakse.

Keegi ei ütle, et noorsootöö on ebavajalik, aga kui tuleb kulusid kärpida, kipub pahasti just see olema koht, millele käärid sisse lüüakse.

Noorsootöö väärtust on keeruline hinnata. Aluseks ei saa võtta seda, mitu noort ühe päeva jooksul noortekeskuses

Viljandi noortekeskuse hiilgeajaks võib pidada perioodi, mil see tegutses Männimäel endise kutsekooli hoones. Muu hulgas rajati noorte endi kaasabil maja taha korralik ekstreemspordihall. Paraku otsustas linnavalitsus mõne aasta eest asutusel piltlikult öeldes juhtme seinast tõmmata.

käib. Sageli arvatakse, et noorsootöö seisnebki ühe maja või ruumi olemasolus. Tegelikult kätkeb kõnealune teema endas

väga palju võimalusi ja õigete valikute tegemiseks on vaja näha tervikpilti. Teha noorsootööd lihtsalt tegemise pärast

pole mõistlik. Noorsootöö noortekeskustes on protsess, mis vajab stabiilsust ja usaldusväärset.

PROGRAMM

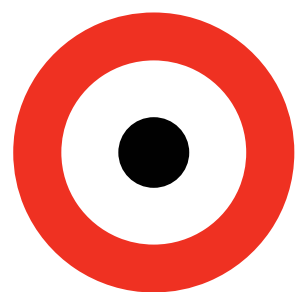
Esmaspäeval Viljandis tähistatav noortepäev kannab koondpealkirja «Maailm ootab — võta ta ette!». Kõik sündmused on huvilistele tasuta.

- Kell 14 Jakobsoni kooli staadionil jalgpallilahing noorte ning haridus- ja teadusministeeriumi esindajate vahel
- Kell 15 rongkäik Männimäelt Sakala keskusesse
- Kell 16 Sakala keskus päeva ametlik avamine ja noorte eeskavad
- Kell 16 Turu tänaval töötod ja noorsootöö info jagamine
- Kell 21 Sakala keskus hoovis ansambli Tanel Padar & The Sun kontsert

Allikas: www.noortepäev.ee

Heidi Paabot

KLICK

SINU DIGIPOOD

Tagasi kooli

Parim sülearvuti pakkumine!

Compaq Presario CQ58-301sa

ekraan 15.6"	AMD Dual-Core E1-1200	Windows 8	kaal 2,45kg
mälu 4GB	kõvaketas 320GB	aku tööaeg 6:25	

• AMD Radeon HD 7310 graafika
• DVD-kirjutaja • WiFi • 3xUSB • HDMI • VGA

Ilma opsüsteemita ja 2GB mälu **259.-**

-36%

319.-

kuumakse alates
48 kuud **8.08€**

~~499€~~

Võimas ja töökindel äriklassi sülearvuti!

ekraan 15.6"	Intel Pentium B960	Windows 8	aku tööaeg 7:00
mälu 4GB	kõvaketas 500GB		
kaal 2,42kg			

Lenovo B590

• mittepeegelduva pinnaga ekraan
• väga vaikne ja jahe
• täisasetusega AccuType klaviatuur
• sõrmejälgjendel tugevast plastist korpus • Intel graafika
• DVD-kirjutaja • WiFi • Bluetooth 4.0 • HDMI • VGA • 1xUSB3.0 • 2xUSB2.0

379.-

kuumakse alates
48 kuud **9.59€**

-31%

Võimsa sisuga sülearvuti tööks ja meelelahutuseks!

ekraan 15.6"	Intel Core i3 3227U	Windows 8	aku tööaeg 4:00
mälu 6GB	kõvaketas 750GB	Radeon HD 7670M graafika	kaal 2,25kg

Dell Inspiron 15

• suurepärase värvidega TrueLife LED ekraan
• 1GB graafikamälu • DVD-kirjutaja • WiFi
• Bluetooth 4.0 • 2xUSB3.0 • 2xUSB2.0 • HDMI

549.-

kuumakse alates
48 kuud **13.90€**

-21%

Võimsus ja kvaliteet stiilses kestas!

ekraan 15.6"	Windows 8	AMD Quad-Core A8-4500M	aku tööaeg 9:25
mälu 8GB	kõvaketas 750GB	Radeon HD 7640G graafika	
kaal 2,27kg			

HP Envy m6-1252so

• 2GB graafikamälu • DVD-kirjutaja
• WiFi • HDMI • VGA • 3xUSB3.0 • USB2.0
• Beats Audio helisüsteem

599.-

kuumakse alates
48 kuud **15.16€**

-33%

vaata lisaks: klik.ee/envy

Kompaktsuse ja võimsuse parim suhe!

ekraan 14"	Intel Core i5 3317U	Windows 8	aku tööaeg 5:00
mälu 4GB	SSD 24GB	GeForce GT 635M graafika	
kaal 2kg			

ASUS S46CM

• 2GB graafikamälu • DVD-kirjutaja • WiFi
• Bluetooth 4.0 • 1xUSB3.0 • 2xUSB2.0 • HDMI • VGA

649.-

kuumakse alates
48 kuud **16.43€**

-28%

40" 102cm energiaklass
LED USB VIDEO MKV DivX HD MP3 JPG
Full HD 1920x1080p DVB-T/C/S2 digitaalarvutid
200Hz PPR

399.-

kuumakse alates
48 kuud **10.10€**

-37%

Müügil ka 32" mudel hinnaga: **319.-**

Soodne pakkumine, piiratud kogus!
Saadaval vaid KLICK'is!

DIGIKAAMERA

Olympus
D-750

79.-

kuumakse alates
48 kuud **13.90€**

-47%

• 16 MP • 3"/7,6cm 460k punktiga detailne ekraan
• 10x opt. suum, lainurk, (24-240mm), stabilisaator
• 720p HD video, filtrid • jälgiv autofookus
• 3D pildistamisrežiim

Lenovo kutsub
koiki tahvli ette!

TAHVELARVUTI

Lenovo 7"
IdeaTab A1000

-25%

149.-

kuumakse alates
24 kuud **6.87€**

-19%

OS: Android 4.2.2, protsessor Dual Core 1.2GHz, mälu 16GB, ekraan 7" 600x1024, aku kestvus 7 tundi, kaal 340g

Hea hinnaga kvaliteetne tahvelarvuti!

TAHVELARVUTI

Nextbook
10.1" IPS
Slim Tablet
M1010KP

-20%

199.-

kuumakse alates
24 kuud **6.41€**

-24%

OS: Android 4.1, protsessor ARM Cortex 1.5GHz, mälu 8GB, kaal 620g, aku kestvus kuni 10 tundi

Parima hinnaga
mobiiltelefon!

MOBIILTELEFON

Samsung E1200

15.-

kuumakse alates
48 kuud **10.10€**

-25%

ekraan 1.5" 128x128, kõne-/ootaeg 7/720 tundi, kaal 65,1g

iPhone nüüd eriti
hea hinnaga!

MOBIILTELEFON

Apple iPhone 4

399.-

kuumakse alates
48 kuud **10.10€**

-30%

OS: iOS 4.0, protsessor Apple A4 1GHz, mälu 8GB, ekraan 3.5" 640x960, kõne-/ootaeg 7/300 tundi, kaal 137g

Naudi piiramatuid võimalusi!

NUTITELEFON

Samsung
Galaxy S4

559.-

kuumakse alates
48 kuud **14.15€**

-20%

OS: Android 4.2.2, protsessor Quad-Core 1.9GHz, mälu 16GB, ekraan 5" 1080x1920, kõne-/ootaeg 17/350 tundi, kaal 130g

Lauaarvuti ja monitor uskumatu hinnaga!

ARVUTI+MONITOR

HP Compaq CQ2909E0

19" 48cm

399.-

kuumakse alates
48 kuud **10.10€**

-20%

22" monitoriga **429.-**
24" monitoriga **459.-**

hp

Windows
8

Intel
Celeron
G1610T

mälu
8GB

kõvaketas
1000GB

• Intel HD Graphics 3000
• 6xUSB2.0 • HDMI • DVI

www.klick.ee

osta kodust lahkumata

Tähelepanu: Järelmaks on finantskohustus. Enne järelmaksu lepingu sõlmimist tutvuge vastava teenuse tingimustega ning vajaduse korral konsulteerige asjatundjaga.

Järelmaksu pakkujaks on Swedbank Liising AS. Krediidikulukuse määr on 15,01% aastas järgmistel näidistingimustel: järelmaksu summa 500 €, sissemaks 10%, tagastamise tähtaeg 2 aastat, intress 9,9% aastas, lepingutasu 19 €. Määr on arvestatud eeldusel, et põhiosa ja intress makstakse tagasi igakuiste annuiteetmaksetena. Arvutus on ligikaudne ja võib erineda Teile pakutavatest tingimustest. Soovitame tutvuda järelmaksu infoga aadressil www.klick.ee/jarelmaks.

KLICK VILJANDIS: Viljandi Centrum (E-R 9-19, L 9-17, P 9-15) ☎ 6 668 166 | ✉ viljandi@klick.ee

TEEMAD

Toimetaja TIINA SARV, 433 0047, tiina.sarv@ajaleht.ee

2

Seasaare näitemängu selts toob sel nädalavahetusel kaks korda publiku ette Margus Vaheri lavastuse «Mees minevikuga». Täna etendub see Heimtali mõisas ja homme Suure-Jaani lauluväljakul.

SKULPTUUR

Sajand kujuna — Köler, Barclay de Tolly ja väike merineitsi

TÖNU KUKK, kunstnik

Kolmemõõtmeline taies on tihti oma olemuselt kummastav: ta püstitab esteetilisi, aga ka ajaloolise tõe otsingute seisukohalt lähtuvaid küsimusi.

Miks on ühe või teise kunsti-teose saatust just selline? Mis-suguseid väärtusi idealiseerides neid tehti? Kuidas nende-ga praegu suhestuda?

Avalikus ruumis asuv skulptuur kutsub ikka mõtisklema. Nii ka Suure-Jaani kalmistu Köleri büst, Riia Barclay de Tolly ausammas ja Kopenhaageni «Väike merineitsi», mille paigaldamisest möödus sel suvel sada aastat.

Toimkonna väarikad mehed

1903. aasta lõpul kirjutati Sakalas, et juba viiendat aastat puhkab õndsas professor Köleri põrm Suure-Jaani kalmistul, aga tema mälestuse austamiseks ja alalhoidmiseks ei ole midagi tehtud. Järgnenud sõda jaapanlastega, revolutsiooniline palavik ja sõjaseaduste ajajärk seadsid rahva kokkusaamistele piiranguid. Nii saigi büsti kalmistule püstitamine teoks alles kümne aasta pärast.

Esimesest eesti soost akadeemilise kunstihaaridusega maalikunstnikust lõi skulptuuri Amandus

Adamson. Ent kes olid need mehed, kes pidasid kalliks Johann Köleri mälestuse jäädvustamist?

Nagu teada, öitses eesti kultuur Peterburi vabamates oludes jõudsamalt, sest seal polnud kõri pitsitavat erikorda ja võim vaatas rahvuslikele püüdlustele pehmemalt. Sellest hoolimata tuli avalikeks korjandusteks ja seltside avamiseks luba küsida.

Tsensuurimääruste kohaselt oli keelatud avaldada kirjutisi ja üleskutseid, mis võiksid kuidagi tekitada vaenu seisuste vahel ning riivata keisri või jumala autoriteeti.

Köler oli ühelt poolt keisri sõber, teisalt aga talurahvale kaasatundev mässaja. Siseministrilt tuli siiski nõusolek ja nii langes korraldajate õlgadele kohustus aasta jooksul korjandus teha. Paljud toimkonna liikmed olid endised tudengid. Nad toetusid nõndanimetatud Peterburi patriootide vaimsele pärandile ning nende tegevus oli seotud Peterburi heategeva seltsi ja hilisema üliõpilasseltsiga Põhjala.

Ühendusse kuulusid Köleri sõber ja kroonu viinamüügivalitsuse lauaülem Friedrich Bollmann, maksuametnik Aleksander Kelberg, pangagaametnik ja kirjasaatja Otto Mägi, kaubanduskooli inspektor Aleksander Janson (Alumäe), Liivimaa mõisate krediitseltsi hooldaja ja «Hamleti» tõlkija Aleksander Ferdinand Tombach-Kaljuvald, vannutatud advokaat Hans Erjapea, Peterburi gümnaa-

siumi ülemõpetaja ja hilisem Eestimaa rahvakoolide direktor magister Karl Reha (Carl Recha) ning noodikirjastaja ja muusikakaupmees Karl Leopas, kes pärast Eestisse opteerumist pidas kuni 86. eluaastani Tallinnas muusikariistade kauplust.

Sambatoimkonnale suurema autoriteedi andmiseks kutsuti etteotsa Pavel Nikolajevitš Semenov, kes oli auastmelt kammerherra ja teenis Tema Keiserliku Majesteedi Isiklikus Kantseleis — asutuses, mille kaudu keiser riiki valitses.

Professor Köleri rinnakuju oli valminud varem. See oli näitamiseks välja pandud Peterburi Eesti laenu- ja hoiuühisuse ruumides, kuni omaksed eesotsas doktor Georg Köleriga selle Suure-Jaani töid.

Samba püstitamisele järgnesid uudishimulike jalutajate ekskursioonid kalmistule.

Suure-Jaaniga seotud kangelane

Järgmine huvipunkt viib meid Riiga, kus Esimese maailmasõja eel avati Vene väejuhi Barclay de Tolly ausammas. Kindralfeldmarssal ajaluku läinud Napoleoni-vastase põletatud maa taktika ja strateegia väljatöötajana.

Barclay de Tollyle on võrdlemisi rohkesti mälestusmärke rajatud. Kõige enam teata-

se Jõgeveste mausoleumi, aga ausammas on püstitatud ka Tartusse, Peterburi Kaasani kiriku ette ja Kaliningradi oblastisse. Kaks aastat tagasi käis meediast läbi uudis Barclay de Tolly mälestussamba rüüstamisest ja väidetavalt ka väejuhi südame röövimisest, mis leidis aset Stilizini mõisa lähedal Ida-Preisimaal.

”

Samba püstitamisele järgnesid uudishimulike jalutajate ekskursioonid kalmistule.

Barclay de Tolly noorpõlvest niipalju, et ta vanemad kolisid tihti ja seetõttu vaieldakse, kas poeg Michael Andrease sünnikoht on Leedus Pamūšises või Valga lähistel. Ise olevat ta ennast Riias sündinuks tituleerinud, perekonnajuured on aga vanas šoti aadlisuguvõsas.

Vähesed teavad, et mõnda aega kasvas Michael Andreas Barclay de Tolly oma tädi-mehe Georg Wilhelm von Vermeuleni perekonnas. See suguvõsa elas Suure-Jaani lähedal pisikeses Ängi rüütlimõisas.

Rein Helme raamatus «Kindralfeldmarssal Barclay de Tolly» mainitakse, et tädi-mees Georg Wilhelm von Vermeulen oli Peterburi veinikaupmeeste seast. Ängi (saksa

keeles Enge) mõis müüdi pärast raharendile üleminekut eestlastele ning seal on elanud ja tegutsenud rahvuslikult meelestatud Iired ja Kurrikud.

Tulles tagasi Riia kuju juurde, peab tõdema, et selle maine iga kujunes lühikeseks. Alanud Esimeses maailmasõjas püüti väärtuslikku teost Riias Vene sisemaale evakueerida. Raske kuju tõsteti laevale, see aga sai sõjamõllus tabamuse ja uppus.

Kivist postament seisis nõukogude ajal aastaid tühjana. 2002. aastal hakkas Läti pealinnas kirgi kütma kuju taastamise aktsioon. Rahvaküsitluse tulemusena selgus, et ideega oldi päri, aga leidis ka vastaseid, sest otseselt läti kultuuriga seotud mälestusmärke on linnas võrdlemisi vähe.

Kuju materialiseerimise võttis enda kanda juudi äri-meis Jevgeni Gomborg. Püstitatud pronksskulptuur kaalub 1,8 tonni ja on 4,8 meetrit kõrge.

Ent kunstiteose juures pole möödud olulised. Need, kes on käinud Taanis Kopenhaageni rannäärse pargis ja näinud «Väikest merineitsit», imestavad, et Hans Christian Anderseni muinasjutu tuntuse ja merineitsi füüsiliste mõõtmete vahel valitseb ebakõla. Taani skulptori Edvard Erikse ni võrdlemisi väikese merele vaatava skulptuuri modell oli ta enese habras abikaasa.

Need Adamsoni ja Erikse ni teosed näitavad, et monumentaalsed möödud kunstis on suhtelise väärtusega.

ARVUSTUS

Piltide rohkus ei tule kasuks

TIINA SARV

Sakala
433 0047

Viiesteist aastat korraldatud Suure-Jaani muusikafestival on väarikas ja suurejooneline üritus, mis rikastab kogu Eesti muusikaelu. Nüüd on Jaanus Siim fotode ja Leili Kuusk tekstide toel jäädvustanud selle ka albumisse «Helisevad hetked».

Heal paberil soliidse teostuses raamatu suur väärtus on, et kõik pildistatud kontserdid on ajaliselt täpselt dokumenteeritud. See annab huvilistele võimaluse mälu värskendada ja pakub tulevikus tänuväär abi ka uurijatele.

Albumis on hea kompositsiooniga meeleolukaid pilte (vene vaimuliku muusika ansambel Svetilen lk 139, Vox Clamantis lk 145, lõunatud EMTA ooperistuudio lk 204 ja teised), aga siiski tuleb nõustuda Sakala fotograafi Elmo Riigi arvamusel, et fotograafi enesekriitilisem meel oleks teosele kasuks tulnud.

Raamat on koostatud nii, et paremal leheküljel on üks suur ülesvõte ja vasakul üheksa väikest. Viimati nimetatud ei pääse aga mõjule. Kui ei taheta rõhutada just tegevuse dünaamikat või emotsioonide muutumist, on üksteisega sarnaste väikeste piltide kuhjamine igavalt mõttetu.

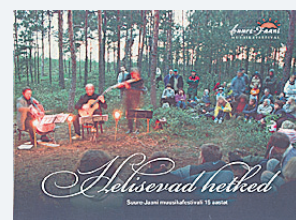
Kui aga Hortus Musicuse pildid tehniliselt ebaõnnestusid, oleks need tulnud lihtsalt välja jätta. Küsimusi tekitab uduste muusikutega kaanefoto.

Kogu selle kriitilisevõitu jutu lõpetuseks tuleb asjaosalisi tunnustada, sest mitte iga kultuuritraditsioon ei ole leidnud nii põhjalikku jäädvustamist. Mida rohkem aega möödub, seda toredam on raamatut lehitsedes olnud meenutada.

RAAMAT

«Helisevad hetked»

- Fotoalbum Suure-Jaani muusikafestivali 15 aastast
- 257 lehekülge
- Väljaandja rahvusvaheline Artur Kapi ühing

Kunstnik, sõjamees ja muinasjutu-tegelane — Johann Köler, Barclay de Tolly ja väike merineitsi — skulptuuri jäädvustatuna

ARHIIV

MARGUS HAAV
margus.haav@ajaleht.ee

Laulev revolutsioon oli ja on fenomen. Impeerium murenus eestlastele tük-kideks J.M.K.E. surema-tu «Tere, perestroika!» ja muidugi Alo Mattiiseni viie isamaalise laulu saatel. Kivide ja süütepude-lite asemel võtsime kätte laulud ning nendest sai kõige tõhusam relv.

Midagi nii drastilist pole muusikas sellest peale justkui enam juhtunud. Kuhu siis on jäänud lood ja laulud, mis tungivad inimeste hinge ning mille sõnu ja viisi teavad une pealt nii pätid kui poliitikud? Need ühiskondlikuks ja kultuuriliseks fenomeniks saavad palad?

Kuhu on jäänud sõnad, mis algul raputavad ja hiljem ühendavad ühiskonna alustalasid ning mida teavad peast nii lasteaialapsed kui pensionärid? Kus on meloodiad, mille rütm paneb rahva ühes tak-tis hingama?

Tegelikult pole nad kuhugi kadunud. Siin on viimase küm-mekonna aasta muusikasaagist viis sellist, mis on midagi märk-sa enam kui vaid viis ja sõnad.

Winy Puhhi «Meie cundi-meis üks Korsakov läks eile Lätti» (2012)

Winy Puhh alustas oma pöörast tegevust 1993. aastal Põlva Käisi-nimelises keskkoolis. Tänavuse suve alguseks oli ta ametlikult maailma kõige veid-ramate bändide edetabelis esi-

kohal. See edetabel pannakse kokku vaatamiste alusel.

Olavi Pihlamägi ei saanud asjale taas üldse pihta, kuid «Korsakovi» video vaatamiste arv YouTube'is läheneb jõud-salt poolteisele miljonile.

Seda pala pole muidugi või-malik kaasa laulda: selle tempo on 230 lööki minutis ja vokaali-osa veel poole kiirem, samas kui keskmine süda teeb umbes 70 lööki minutis.

«Korsakov» lõi puhhidele maailma ukseid lahti: nad tekitasid furoori Pariisi moelooja Rick Owensi *show'l*, ees ootab USA tuur... Nüüd on bänd suu-rel pildil.

Muidugi oleks see kõik võinud juh-tuda juba varem, näiteks eriti vaimu-ka videoga silma paistnud üllatushiti «Peegelpö-rand» ajal. Hoolimata võrdle-misi ropust sõnumist pomisesid seda ka lasteaialapsed.

Puhhid teevad kõvasti sür-reaalset ja metsikut pulli, kuid on täiesti tõsiseltvõetavad. Ja ajavad oma asja. Seda maailm mõistab.

Chalice'i «Minu inimesed» (2007)

Seda ülevalt dramaatilist pala esitas isepäine räppar Jarek «Chalice» Kasar esimest korda vabariigi aastapäeva pidulikul pingviiniparaadi kontserdil.

Nõuetekohast frakki tal polnud. Nii tõmbas ta ülle trii-bulise ülikonna ja läks. Ning lõi ühiskonna pahviks. Lugu oli kogunisti nii võimas, et seni eelkõige vaid hästi informeeri-

tud muusikaringkondades hin-natud noor isepäine räppar kippus õhtu peremeheks saa-ma. Ajaleht Postimees nimetas tema laulu koguni teiseks aastapäevakõneks. President oli siis Arnold Rüütel.

Suurejooneline ja sügava-mõtteline lugu hakkas elama omaenda elu ning jõudis laulu-peo repertuaari ja poliitikute hambututesse kõnedesse. Pre-sident vahetus ning uus presiden-diproua Evelin Il-ves sattus «Minu inimestest» säära-sesse vaimustusse, et kehastus kor-raks lihtkodanikuks ja saatis Chalice'ile avaliku kirja, mille sissejuhatuses nen-tis, et too on nüüd nagu tema isegi eesti rahva oma.

Pala maabus to-redal albumil «Taevas ja perse». Chalice sai selle tekstide eest esimese Eesti popmuusi-kuna kirjanduse sihtkapitali aastapreemia nominendiks.

Toe Tagi «Palju õnne, inimesed!» (2009)

Kui 2040. aasta tudeng asuks kirjutama lõputööd «Majandusbuumijärgne elu Eesti va-bariigis aastal 2009», oleks tal-le asendamatu abimaterjal digitaalne appikarje «Palju õn-ne, inimesed!». Eesti ennast-imetlev sisepoliitika, üksikin-diviidi rutjuvad olmeproblee-mid, globaalne majandussuru-tis ja lokaalne eufooriapunutis annavad ka ajalisel distantsilt rabavalt mõjuva ja nauditava meloodilise, kisendava ja stiil-lipuha pessimistliku realismi

peegelduse. Nii palju lootuse-tust, sarkasmi, enesepettust, ilu ja valu on harva ühte laulu pandud.

Hiphopis olid sel aastal moes keerulised sãmplingud ja ilutsevad rütmid. «Palju õnne, inimesed!» on selle taustal muusikaliselt eriti minimalist-lik. Toe Tagi muusikaloojal Paul Ojal oli eeskujuks hoopis Kanada indie-bänd Arcade Fi-re.

Eesti räpi lipulaeva kol-manda albumi esimese singli, raadioeetri jaoks absurdelt pika, enam kui kaheksa minu-tit kestva laulu sõnad rebesta-vad hinge nagu pistoda. See on kindlasti üks meie muusikaaja-loo mõjuvamaid autoteraapia viise. Kokkusulatatud biitidest, mis vereringes põksusid, ja sõ-nadest, mis olid kuhjunud kol-lektiivse alateadvuse kaugema-tesse soppidesse.

«Tujurikkuja» «Olla eestlane on halb (Kannatame ära!)» (2012)

Meelelahutust ei taheta sageli kultuuriks pidada ja ega ena-masti olegi põhjust. «Tujurik-kuja» sotsiaalselt tundlik meeskond on erand, mis kinni-tab reeglit.

Läbi kvaliteetse huumori kõikelubava prisma võtavad nad ette tabuteemad, alates küüditamisest ja lõpetades pedofiliaga. Paljud vihkavad neid — kõnekas seegi.

«Tujurikkuja» silmapaist-valt andekad mehed oskavad nutu ja hala kanaliseerida ene-seiroonia teraapilisse vormi. Postimees leidis oma juhtkir-jas, et nalja ülesanne ühiskon-nas on öelda välja seda, mida tõsisel arutelus öelda ei saa,

ning andis neile tänavuse Kul-tuuriveduri tiitli.

Märt Avandi ja Ott Sepp suudavad endale napsata iga *show*, kuhu neid kutsutakse. Kas keegi mäletab, kes võitis konkursi «Eesti laul 2010»? Va-hepaladena mõeldud «Suitsu ei tee» ja need teised on aga selgelt meeles.

Viimases «Tujurikkujas» esmaettekandele tulnud kan-natuselaul on erakordselt sel-ge kõverpeegel. Valus tõde ja lõikav iroonia, omamoodi «Mi-nu inimesed». Chalice on tege-likult ka selle muusika autor.

«Tujurikkuja» meeskond ise leiab, et kõik ühiskondlikud ja poliitilised jamad meie maal tulevad hüsteerilisest rahul-olematusest.

Kannatuselaul on meie aja-lookursus kuues ja pooles mi-nutis. Kes me oleme, kust me tuleme, kuhu meid viiakse... Üks silm nutab, teine naerab, pärast vahetatakse. Eestlaste tõkattume rahvuslik traagika peegeldub tohutu sisendusejõu-ga vastu järjekordsete valluta-jate minema lohistatava Ott Se-pa mõistmist anuvatest mee-lehitlikest silmadest.

HU? «Depressiivsed Eesti väikelinnad» (2008)

Leslie Laasneri, Bert Priken-feldi ja lauljanna Hannaliisa Uusma bändi HU? «Film» oli üks 2008. aasta võimsamaid de-büüte, kust hitte tuli ühtejutti. Sündipopi petlikult läikivasse neonülikonda mähitud terav-meelse albumi palad mürdsid pehme raginaga sisse lasteaedade ja ööklubide udest ning jäid sinna pikaks ajaks hõlju-ma. Lööklaulud sõna otseses mõttes, alates esimesest

raadiohitist «Kosmos» ning lõ-petades malbelt irvitava pala-ga «Absoluutselt». Kas mäleta-te?

«Depressiivsed Eesti väike-linnad» on midagi enamat kui tavaline elektropopp. Regio-naalpoliitilise hüljatuse ma-sendavat olevikku ja veelgi hullemat tulevikku on loos maalitud nii realistlikult, et bändi liikmed said tapmisäh-vardusi (päriselt ka!) ning kogu-ti hunnik allkirju, et pala ära keelataks. Ajalehed avaldasid ridamisi arvamused ja korraldasid gallupeid. Arutle-ti, kas lugu on väga või mõne-võrra solvav.

«Kui esimest korda seda laulu kuulsin, hakkasin nutma,» ahastas 43-aastane väikelinlane Kaisa. «Meile tulebki varsti Smilers suvetuurile ja hinnad on poes jube kõrged, õhtuti on linna tänavad inimtühjad...»

Tõde teeb teadagi haiget. Regionaalministril tuleks kire-vate kaartide joonistamise ase-mel kohustuslikus korras oma tööpäeva alustada ja lõpetada selle tähelepanuväärse palaga. Äkki aitaks.

Veel pole hilja. Aga võib-olla on ka.

Ruutkood avab selle loo koos lau-lude videotega digilehes.

«Mõisaorjus, aganane leib ja kupja peks, ära palun lihtsalt veidi aega unda, eks?» Tujurikkujad armu ei palu ega anna.

CATAPULTFILMS

HU? hitid raputasid ühiskonda väga korralikult. MARGUS ANSU («POSTIMEES»)

VABA AEG

Toimetaja KAIE MÖLTER, 433 0041, sakala@ajaleht.ee. Kuulutused tel 433 0062, kuulutused@sakalakirjastus.ee

TEATER

Viljandis Kaevumäel täna ja homme kell 21 Ugala suvelavastus «Viimne võttepäev».

KINO

Männimäe salongkinos täna filme ei näidata. Homme, 11. augustil näeb kell 16 animafilmi «Dinoæg», kell 18 lastefilmi «Õed vampiirid» ning kell 20 põnevikku «Auto 19». Info veebilehel www.mannimaja.ee. Riia mnt 52-d, Viljandi.

ÜRITUSED

Karksi valla kultuurikeskuses peetakse täna kell 11 maleturniiri «Karksi ratsu».

Kohvikus Fellin algab täna kell 21 «Kohvikujazz». Kitarril mängib Harri Heinsoo ning saksofonil Taavi Toomsalu. Sissepääs prii. Lisainfo ja broneerimine telefonil 435 9795, e-postiga info@kohvikfellin.ee. Kauba tänav 11, Viljandi.

Murri härberis on täna kell 17 Morna, Muri ja Suuga küla päev.

Viljandis Paalalinna Maksimarketil kõrval homme, 11. augustil kella 10–14 kirbukas. Info telefonil 5567 8516.

NÄITUSED

Viljandi muuseumi näitusetas on 11. augustini 1970. aastate laste elu kajastav näitus «Lapse põli». Johan Laidoneri plats 10. Tel 433 3316.

Viljandi uue kunsti muuseumis näeb 20. augustini rahvusvahelist kunstinäitust «Vabaduse püüe» ja Kuulo Vahteri Eesti 95. aastapäevale pühendatud näitust «22 Eestit». Sellele on välja pandud portreed Eesti riigitegelastest alates Jaan Tõnissonist kuni Andrus Ansipini. Linnu tänav 4.

Mõisaküla muuseumis on 24. augustini näitus «Nordea reis ümber imelise ilma». See koosneb postkaartidest, reisitekstidest ja huvitavatest markidest,

Ugala mängib täna ja homme Viljandis Kaevumäel suvelavastust «Viimne võttepäev».

ELMO RIIG

mis Jaan Tätte saatis maailmareisi ajal viljandlasele Kaljula Saarele. Näitus on avatud muuseumi lahtiolekuaegadel. Info tel 435 5607.

Kondase keskuses näeb 26. augustini väljapanekut «Meisterfotograaf Jaan Riet. Inimesed ja paigad stereofotodel 1902–1935», 15. septembrini Anna Wildrose'i kollaaži- ja assamb-laažinäitust «Sinine, valge, punane», 22. septembrini Kaarina Staudinger-Loppukaare maale müstilistest olevustest «Õised olevused» ning 22. septembrini Soomes elava kunstniku Tatjana Bergelti kollaaže «Keele ilu» ja Urve Küttneri «Visioone». Püsi-ekspositsioonis on Paul Kondase maalilooming Viljandi muuseumi kogust. Pikk tänav 8, Viljandi. Tel 433 3968.

Viljandi raamatukogu kojulaenutusosakonnas on kuu lõpuni avatud näitus «Viljandi lugudes ja lauludes» ning lasteosakonnas raamatunäitus Ellen Niidust «Suur suislepappu». Trepihallis on 15. augustini Soome insti-

tuudi rändnäitus «Kirgas, kerge ja karge nagu vesi. Soome nüüdisproosa.» Tallinna tänav 11/1. Tel 433 8660.

Viljandi linnagaleriis raamatukogu kolmandal korrusel on 30. augustini Haapsalu graafilise disaini festivali näitus «Eesti kultuuriplakat 2013». Tallinna tänav 11/1.

Paistu rahvamajas ja raamatukogus saab 31. augustini vaadata näitust «Looduse aasta foto 2011».

Sakala keskuse sammassaalis on suve lõpuni Riho ja Ilme Kulla loomingut tutvustav näitus «Kuldne skulptuurisüvi». Seda saab vaadata K–R kella 12–19, L kella 12–17. Tallinna tänav 5, Viljandi.

Karksi valla kultuurikeskuse esimese ja teise korruse fuajees ning sinises saalis saab 2. septembrini näha näitust «Loodusfoto 2012».

Mõisaküla raamatukogus näeb Eesti Vabariigi 90. aastapäevaks valminud rändekspositsiooni

«Eesti riiklikud teenetemärgid». Näitus annab ülevaate Eesti riiklike teenetemärkide ajaloost ja tänapäevast. Eksponeeritud on hulk haruldasi ning rahvale tundmatuid dokumente ja fotosid. Väljapanekut koostades on kasutatud lisaks rahvusraamatukogu kogudele Eesti filmiarhiivi, Eesti riigiarhiivi ja Eesti ajaloomuuseumi materjale. Näituse on koostanud Lea Hein ja kujundanud Tiit Laur. Raamatukogu on avatud E, K, N, R kella 10–17 ja T kella 12–19, L ja P suletud. Info tel 436 4103.

Suure-Jaani külalistemajas saab näha Valev Seina maalinäitust «Jaanist mihkkipäevani». Ilmatari tänav 3-a. Tel 551 5932.

NIMEPÄEV

Tänased nimepäevalised on Laurits, Lauri, Lauro, Laur ja Laar, homsed Susanna, Suusi, Sanna ja Sanne ning esmaspäevased Klaara ja Klaarika.

ÄRA ANDA

Vanad eterniitplaadid, ca 230 m². Tel 506 7964.

KASUTATUD ASJAD

Müüa kasutatud rehve ja velgi Paala tee 52-a (Eesti Energia hoov). Tel 5647 5342, www.aalux.ee.

Müüa saunaahi (mat 6 mm, vee-särk, h 230 €), soojakuhi (buržuika, h 80 €) ja suitsuahi (h 270 €). Tel 503 6114.

Viljandi taaskasutuskeskus kutsub ostma vanu raamatuid, nõusid, kodumasinaid, autovaruosi, mööblit ja muid emotsioonikaupu. Suur valik tasuta raamatuid ja ajakirju. Samas kutsume ära andma teile tarbetuid esemeid. Kaalu t 6, Viljandi (kaubamaja hoovis kaarhallis). E–R kl 10–18, L kl 10–15. Tel 433 1715, 5365 4912, e-post viljanditaaskasutus@hotmail.ee, www.viljanditaaskasutus.ee.

Nõukapood Turu t 13, vanavara ost-müük. Tel 5804 6910.

Müüa tahkekütte töötav kesk-küttekatel individuaalelamu jaoks. Tel 520 5426.

Ostan vanaaegseid raamatuid, postkaarte, paberrahsid, münte, nõusid, maale, ikoone, medaleid, hõbedat, mööblit, märke, ordeneid, dokumente, kellasid jne. Tel 5829 9810.

NALI

Isa ja poeg, kes elavad maal, lähevad elus esimest korda Viru keskusse. Nad on imetusest sõnatud ning neid võib kõik ümbritsev, eriti aga kaks hõbedast ust, mis pidevalt lahti ja sahinale uuesti kinni lähevad.

«Mis see on?» küsis poeg. Isa, kes pole samuti kunagi lifti näinud, vastab: «Mul ei ole õrna aimugi.»

Samal hetkel veereb rästastoolis kohale kogukas ja inetu daam. Ta peatub liftius-

Ostan MTZ-05 motoploki, võib vajada remonti. Samas ka remondin neid. Tel 5687 4437.

Ostan pidevalt veneaegseid uusi ja hästi hoitud asju. Tel 516 4550.

Ostan ENSV-aegse bussipeatuse sildi. Maksan olenevalt säilivusest kuni 30 €. Võib pakkuda ka teisi ENSV-aegseid plekksilte. Tel 505 4182.

Ostan raamatuid, ka nõukogudeaegseid. Tel 5669 3386.

Ostan teie vanu ülelligseid asju ja aitan kaubikuga kolida. Tel 5649 5965.

Ostan vana paadiankru, päästerõnga, laeva rooliratta, kompassi ning igasuguseid veneaegseid keelavaid, hoiatavaid ja suunavaid (tänavas)ilte ja plakateid. Tel 516 4550.

Ostan vana ümmarguse söögilaua, pakkuda võib ka toole. Tel 5804 6910.

Ostan vanu fotosid ja postkaarte (linnaaated, mõisad, raudteajaamad, koolid jne). Hind kuni 7 €. Tel 5566 9430.

Ostan vanu raamatuid, rahsid, märke, medaleid, ordeneid, postkaarte, fotosid, hõbedat, lauanõusid, märke, mänguasju, fotoaparaate, mööblit jm. Tel 5629 8981.

Ostan vinüülplaate ja vanu jõulehteid. Tel 5669 3386.

Ostan õunapurusti ja -pressi, võivad vajada remonti. Tel 5383 5125.

Soodsalt müüa väga heas korras külmkapp ja pesumasin. Tel 5558 2079.

te ees, nende avanedes siseneb lifti ning ukseid sulguvad taas.

Isa ja poeg jälgivad seejärel suure tähelepanuga, kuidas numbrid uste kohal vahetuvad.

Korraga lähevad lifti uksest taas pärani ja sealt väljub imekaunis noor blondiin.

Kumbki ei saa silmi nägusalt neiu ning pärast lühikest mõttepauusi sosistab isa pojale: «Poiss, mine kutsu ema!»

AUGUSTI TÄHED

08.08 - 19.08

MEIE MEES, GRETE PAIA, HELLAD VELLER ja külalised:

17.08 Viljandi Kaevumägi

PÕHJA-TALLINN

ALGUS 21.00 / VÄRAVAD 20.00 PILETID PILETILEVIS, STATOILIS JA KOHAPEAL. EELMÜÜGIST 10€ / 12€, ÜRITUSE PÄEVAL 10€ / 13€.

SPORT 200

Toimetaja MADIS LUIK, 433 0043, madis.luik@ajaleht.ee

Suure-Jaani United võttis sõpradega mõõtu

Pühapäeval leidis Suure-Jaani staadionil aset rahvusvaheline noorte jalgpalliturniir, kus kohaliku Unitedi meeskondade kõrval osalesid Poola Hajnowka ja Läti Valka esindused.

Vanemas vanuserühmas võitis Läti Eesti ja Poola, nooremas Poola Läti ja Eesti ees.

Spordiklubi Suure-Jaani United esindaja ja treener Sergei Vassiljev ütles portaali jalgpall.ee vahendusel, et vahepeal katkenud sõrpusuhted poolakatega taas elustati pärast seda, kui Hajnowkale eelmisel aastal uus linnapea valiti.

«Linnadevaheline sportlike suhete loomine on olnud meie klubi kanda, juulis käisime meie Poolas ja nüüd nemad siin,» rääkis ta.

Vassiljevi sõnul on samalaadne mõõduvõtt plaanis tulevalgi aastal ning siis soovivatke külla kutsuda ka noored sportlased Valgevenest. «Püüame kutsuda veel soomlased või leedulased, et turniir suurejoonelisem oleks,» lisas ta. (Sakala)

Viiratsis tuleb tamme jooks

Homme saab Viiratsis teoks Kolme Tamme jooks. Selle kümnekilomeetrisele põhidistantsile lähetakse osalejad kell 12 Viiratsi alevi keskvaljakult.

Jooksule on end võimalik kirja panna võistluspäeval kella 10–11.30 vallamaja ees. Veerand tundi enne täiskasvanute rajale lähendamist algavad stardi- ja finišipaigas lastejooksud. Vanusest sõltuvalt on raja pikkus 500–1200 meetrit ning rada kulgeb ümber rahvamaja ja lasteaia.

Esimene Kolme Tamme jooks korraldati Arne Sammeli eestvõttel 1990. aasta sügisel. Nüüdseks on selle võistluse põhidistants tublisti muutunud ja see ei ühenda enam valla kolme kuulsat tamme, ent nimele on truuks jäänud.

2007. aastast asendasid korraldajad 17-kilomeetrise põhidistantsi lühemaga ning osalejate turvalisuse kaalutlusest viidi see ühtlasi suure liiklusega maanteelt rahulikumas kohta. Põhidistantsil osalejad jooksevad mööda Viljandi järveäärset terviserada Sammulisse ning seejärel läbi Vardja küla tagasi Viiratsisse. (Sakala)

VIBUSPORT

Kuldse närviga juunior sai teise suure võidu

MADIS LUIK
madis.luik@ajaleht.ee

Tänavu end Eesti vibulaskjate troonile üritanud Laura Nurmsalu hooaja siht terendab paari kuu ja tuhandete kilomeetrite kaugusel: oktoobris ootavad ees Hiinas peetavad juunioride maailmameistrivõistlused.

Juuni lõpul harjutuses FITA Eesti täiskasvanute meistri tiitlini jõudnud Viljandi spordikooli kasvandik andis nädala eest kinnitust, et väärib riigi esinumbri seisust: ta lisas oma kontole teise täiskasvanute kulla, võites Harjumaal aset leidnud meistrivõistlustel sportvibu olümpiaaringi laskmise.

Saue vallas peetud võistluse eelringi parima tulemusega turniiritabelisse esimese paigutuse saanud Nurmsalu alistas kõik konkurendid. Eelviimases vastasseisus pidi kaotust tunnistama Reena Pärnat ja finaalis jäi talle 2:6 alla Siret Luik.

Kahest viimasest vastasseisust närvilisemaks hindas treener Aune Variku õpilane kulalaheitlust.

«Suutsin säilitada rahu ja keskenduda oma tegemistele, ehkki finaalis järgiti erinevalt teistest duellidest suurvõistluste määrustikku, mille kohaselt sportlased seisavad kordamööda tulejoonel ning mattide vahel ei liigu,» rääkis ta.

Tänavu mõlemad naiste sportvibulaskmise meistrivõistluste võidud korjanu nimetas võistlushooaja senist kulgu heaks, ent mitte täiuslikuks, sest omaeliste ehk juunioride duell-laskmise tiitlivõistlustel pidi ta leppima Reena Pärnati järel hõbedaga. «See oli üks imelik võistlus,» meenutas ta.

Päev pärast noorte tiitlite jagamist lendas Laura Nurmsalu Rumeeniasse Bukaresti Euroopa juunioride karikaetapile. Seal jõudis ta eestlastest parima asetusega teise duell-laskmise ringi, kus jäi alla hilisemale võitjale Elena Osipovale.

«Selle võistlusega ma rahule ei jäänud, sest nägin võimalust ka venelannast vastast alistada. Minuga võisteldes ei tundunud ta nii tugev, et vääriks võitu,» kõneles Nurmsalu.

Ehkki rahvusvahelist praktikat tal veel napib, ei kavatse ta oma sõnul jätta ning üritab nigelavõitu võimaluste juures maksimaalse tulemuseni jõuda. Seni on tal tulnud keskenduda noorte mõõduvõistlustele. «Täiskasvanute võist-

Nädala eest Eesti täiskasvanute vibulaskmise meistrivõistlustel teise kuldmedali võitnud Laura Nurmsalu selle aasta tähtsaim mõõduvõtt seisab ees oktoobris. Siis peetakse Hiinas juunioride maailmameistrivõistlusi.

lustel osalemiseks napib lihtsalt raha,» põhjendas ta.

Kindlasti ei kujune odavaks ka eelseisev võistlusreis Hiinasse. Seal asetleidvatel juunioride maailmameistrivõistlustel loodab Laura Nurmsalu igal juhul pääseda kolmandasse ringi ehk üheksa parima sekka.

«Ennustada on muidugi vä-

ga keeruline. Samas ei tahaks ju vähemaga leppida, sest kaks aastat tagasi ma just nii kaugele jõudsin. Tõsi, siis olin kadettide klassis,» kõneles ta.

Nagu kõigil tippsportlase tegelajatel on Laura Nurmsalulgi kaugemad eesmärgid seotud olümpiamängudega, kuid esialgu pole alaliit teda veel olümpiakomitee stipendiaati-

de sekka arvanud. Nii jääb vaid lootma, et riigi esinumbriks kerkinud Viljandimaa sportlase seis tuleval aastal selles osas paraneb.

Sel nädalavahetusel osalevad vibulaskjad rahvusvahelisel mõõduvõtul «Järvakandi Open», kuhu eri võistlusklassides on Eesti paremiku kõrval oodata kaheksa riigi sportlasi.

Täna peetakse Holstre-Nõmmel harrastajate motokrossi MMM ehk «Mulgikakerdust», millele on oodata ligemale 200 osalejat. Esimene võistlusstart antakse kell 11.

Sakala

Tartu t 8, 71020 Viljandi
Üldtelefon 433 0040
Faks 433 4275
Internet: <http://sakala.ajaleht.ee/>
e-post sakala@ajaleht.ee
Reklaami telefon 433 0063, faks 433 0080
Kuulutuste faks 433 0066
e-post reklaam@sakalakirjastus.ee
kuulutused@sakalakirjastus.ee
Klienditeenindaja-sekretär
Marge Ira 433 0040
Peatoimetaja Hans Väre 433 0050
Peatoimetaja asetäitja
Marko Suurmägi 433 0042
Vanemtoimetaja
Rannar Raba 433 0051
Toimetajad
Maarja Möldre 433 0082
Anu Arak 433 0082
Arvamustoimetaja
Karl-Eduard Salumäe 433 0048
Reporterid
Aivar Aotäht (uudised) 433 0085
Margus Haav (kultuur) 433 0046
Sigrid Koorep (uudised) 433 0049
Madis Luik (sport) 433 0043
Sten Mahov (tarbija) 433 0052
Kaie Mölter (uudised) 433 0041
Siim Piirak (uudised) 433 0084
Üllar Priks (uudised) 433 0044
Tiina Sarv (kultuur) 433 0047
Egon Valdaru (uudised) 433 0053
Fotograaf Elmo Riig, Marko Saarm 433 0057
Korrektorid Kadri Soon, Ülle Mällmann 433 0056
Kujundusjuht Ain Kivilaan 433 0058
Kujundus Piret Holtmann, Katri Henga 433 0055
Reklaamitoimetuse peaspetsialist
Merlin Muts 433 0063
Müügispetsialistid
Airi Janke 433 0060
Monika Schults 433 0064
Kuulutuste ja ajalehe tellimuste vastuvõtu klienditeenindaja
Andra Tetsmann 433 0062
Kujundaja Imbi Padrik 433 0081
Kujundaja-kujundaja
Liina Valt 433 0081
Korrektor Gitta Lilienthal 433 0083
Finantsjuht
Pilvi Sume 447 7099
Raamatupidajad
Kaie Liiv 433 0065, Meeli Eismann 433 0068

Kuulutuste vastuvõtt tööpäeviti kella 9–17, lõuna kella 13–13.30. Järgmise päeva ajalehte kella 12-ni. Sakala ilmub viis korda nädalas. Väljaandja AS Ühinenud Ajalehed. Juriidiline aadress Gildi t 1, 51007 Tartu. Postiaadress Rüütli t 14, 80010 Pärnu. Toimetus käsikirju ei tagasta ja võtab endale õiguse neid lühendada. Välisautorite honorarid kantakse üle pangakontole üks kord kuus järgmise kuu 6. kuupäeval. Kõik ajalehes Sakala avaldatud artiklid ja fotod on autoriõigusega kaitstud teosed, mille reprodutseerimine, levitamine ning edastamine mis tahes kujul on ilma AS-i Ühinenud Ajalehed kirjaliku nõusolekuta keelatud.

Trükitud Kroonpressi trükikojas. Tiraaz 8669

Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võite pöörduda pressinõukogusse, pn@eall.ee või telefon 646 3363.

Neljapäeval sündis Viljandis kaks tüdrukut.

30 AASTA EEST

Tee Kommunismile, 4. VIII 1983

Tänavu ületas Lahmuse sovhoos aedmaasikate, karusmarjade ja musta sõstra varumise plaani nelja ja poole tonniga. Punast sõstart saadi üle 40 tonni. Augustikuus algab rikkaliku arooniasaagi korjamine.

KINNISVARA

Müüa 4-toal korter Männimäel otse omanikult. Tel 5395 1344.

Ostan korteri. Tel 5695 9744.

Ostan maamaja või suvila. Tel 433 3041.

Ostan maad ja metsa. Tel 511 1666.

Ostan maja Viljandi lähiümbruses, omanikult. Tel 507 2812.

OÜ Etest PR ostab metsa- ja põllumaad. Tel 504 5215, 514 5215.

Soovin üürida 2-toal korteri Viljandis. Tel 5671 3711.

Välja üürida 2-toal keskk möbleeritud korter Paalalinnas. Tel 5558 7102.

SÕIDUKID

Müüa 1998. a Peugeot Partner, diisel, 350 €. Tel 526 2640.

TEENUSED

Autoklaaside müük, paigaldus ja parandus, ka kaskokindlustuse juhtumid. OÜ Car-Fix, Riia mnt 54-b, tel 433 7789, e-post carfix@carfix.ee.

OLLY KATUSED ja LISATARVIKUD

KINDEL KATUS OTSE TOOTJALT!

5347 4353 • viljandi@olly.ee
Leola 58, Viljandi
www.olly.ee

Ohtlike puude langetus, vilja-, ilu- ja põlispuude hooldus, hekkide rajamine ja lõikus, metsanduslikud tööd. Tel 516 2812, www.arboristid.ee.

Elektri-, plaatimis- ja ehitustööd. Tel 508 7448.

Kaardid ennustavad. Tel 900 1727, h 1,09 €/min, 24 h.

VISTEKEL OÜ pakub

tagaluuktootuk-furgoonautoga (2,5 t või 21 m³)

KOLIMIS- ja VEOTEENUSEID üle Eesti.

Teave tel 5344 5466.

Kaevetööd 3 t miniekskavaatori-ga. Tel 5620 0055.

Kaevude puhastus, sanitaartehnilised tööd. Tel 5813 5496.

Korstnapühkija. Tel 5561 1712.

Päev jõudis õhtusse, üks teekond käidud sai.

Mälestame head kaaslast, ühin-gu asutajat ja juhatuse liiget

AIN JÜRISOOD

ning avaldame kaastunnet omas-tele.

Erametsaühing Eesti Metsaomanikud

Südamlik kaastunne Antsule kalli abikaasa

KARIN ZIMMERI

kaotuse puhul.

Perekonnad Brigader, Ellamaa, Mardla ja Rohtla

Ohtlike puude raie ja puude hooldustööd. Tel 5686 6157.

Pakume kvaliteetset tänavakivi-de paigaldust. Tel 5694 8039.

Polsterdan uksi. Tel 5370 3971.

Pottsepatööd, remont, ehitus. Tel 5892 1710.

Pottsepatööd. Tel 5897 7446.

Probleemsete puude lõikus. Tel 5302 3518, www.arborist.ee.

Puit- ja krohvmajade värvimine, survepesu. Tel 5190 7192.

AS ACROPOLIS

EHITAB JA REMONDIB KRUUSATEID JA TRUUPE NING MÜÜB

- liiva,
- sõelutud liiva,
- kruusa,
- purustatud kruusa,
- killustikku.

INFO ja TELLIMINE tel 524 1222. e-post kristjan@acropolis.ee

Rakke-, salv-, šahtkaevude kae-vamine, puhastamine, süvenda-mine ja remont. Tel 557 4792.

Reoveemahutite ning septikute müük ja paigaldus koos kaeve-tööga. Tel 5306 5322.

Salvkaevude kaevamine, puhas-tamine ja remont. Tel 5672 7555.

Soojustamine puistevillaga. Tel 5665 0604, 502 0066.

Sülearvutite hooldus ja remont. Tel 5347 2596, www.raja.ee.

Virtsapütt. Tel 518 5879.

TÖÖ

AS Toom Tekstiil võtab tööle lii-nioperaatoreid ja töstukijuhiloa-ga transporditöölise. Tel 508 8785, 524 5965.

Höövlijuhile, CNC-operaatorile ja muudel seadmetel puidutööstu-ses Saarepeedil. Töö vahetuste-ga. CV saata info@valgevn.ee, info tel 435 1387 E—R kl 8—17, Valge VN OÜ.

Müügimeistrite AS-i meistikoda võtab vastu uusi õpipoisse ja müügimeistreid, kelle ülesanne on toodete ja teenuste müük te-lefoni teel. Meie juures õpitakse välja töö käigus ja on võimalus areneda õpipoisist meistriks. Töökeskond on mugav, tunni-tasu (2—7 €) sõltub tulemusest. Meistrikoja päevane vahetus toi-metab kl 9—16, õhtune kl 16.15—20.45. Uuri infot tele-fonil 434 3075 või saada oma CV e-posti aadressil g@telemar-keing.ee. Töö toimub meie Vil-jandi kontoris.

OÜ Leigola Viljandis pakub tööd puidupingi operaatorile, tööaeg kl 8—16.30. CV saata e-postiga rauno@leigola.ee.

Töö Norras üldehitusel. Tel 515 7377.

Mälestame

KARIN ZIMMERIT

Avaldame kaastunnet omastele.

Olustvere teenindus- ja maamajanduskooli pere

Head naabrit

EHA RÖSSLERIT

mälestavad perekonnad Kaurov ja Sepp.

Mälestame head kaaslast

JAAN KULDA

ja avaldame südamlikku kaastun-net omastele.

KUME külaselts

Empower AS võtab tööle elektri-montööri kesk- ja madalpinge valdkonda. CV palun saata hilje-malt 21. augustiks e-posti aadres-sil Eve.Auksmann@empower.ee.

OÜ Scanhus tehas Võhmas võ-tab tööle ehitus-montaažitöölisi. CV ja sooviavaldus saata e-posti aadressil info@scanhus.ee. Info tel 435 4225.

Vajame kaminapuude pakkijaid. Tel 5679 7034.

OST

AS Rõngu Mahl ostab aia- ja metsamarju. Info tel 745 9565.

VESMEL

Ostame kasvavat metsa ja metsakinnistuid, metsamaterjali ja raieõigust.

Pärnu, Riia mnt 87
info@vesmel.ee
Tel 502 0471, faks 443 2550.

Ostan metsakinnistuid ja raieõi-gusi. Pakun metsaraie komp-leksteenust. Tel 5332 5752, e-post tonisevara@gmail.com.

Ostame metsakinnistuid

OÜ Sõdra Metsad
Merivälja tee 1, 11911 Tallinn
Tel 516 3569
Fax 609 8055
e-mail taavi.mullerson@sodra.ee

OÜ OK Mets ostab raieõigust, metsamaad, ümarmaterjali. Ülestöötamine ja vedu. Tel 527 8119, 503 3379.

GRUNDAR PUIT OÜ

Metsakinnistute ja raide ost
(sobivad ka osaliselt raiutud ja hüpo-teegiga koormatud metsakinnistud).

Aitame metsakavade koostamisel ja paberite vormistamisel.

Tel 510 3681, andrus@grundar.ee
faks 447 0525, Lille 4, Pärnu

MÜÜK

Kuivad ja toored küttepuud. Tel 502 9596.

Kuivad pakitud kütteklotsid. Ve-du tasuta. Tel 5383 9215.

Lõhutud küttepuud. Vedu. Tel 433 3130, 523 8503.

Müüa lõhutud küttepuid. Vedu tasuta. Tel 5683 0454.

Südamlik kaastunne Ireenile kalli venna

MARTIN UBA

kaotuse puhul.

Viljandi mõttemängude klubi

Mälestame head naabritaati

HELMUT KULLI

Sügav kaastunne omastele.

Laine ja Jaan ning Varikud peredega

Mälestame head naabrit

EDUARD RIIKI

Südamlik kaastunne lähedastele.

Inge ja Aita

Viljandi Tarbijate Ühistu

TÖÖSTUSKAUPADE SOODUSPAKKUMISED

12.–24. augustil

Kaubamaja 1. korrusel

KOOLIKAUP

säästukaardiga **-10%** **MAKSMISEL -20%**

Kaubamaja 2. korrusel

KÕIK SUVERIIDED JA SUVEKINGAD

säästukaardiga **-40%** **MAKSMISEL -50%**

Kaupluses KODUKAUBAD

KEEDUPOTID

säästukaardiga **-10%** **MAKSMISEL -20%**

Kaupluses MÖÖBEL

KÕIK KIRJUTUSLAUAD, RIIULID JA KONTORITOOLID

säästukaardiga **-10%** **MAKSMISEL -15%**

Allahindlusprotsent ei kehti juba soodushinnaga müüdavatele kaupadele.

Pakume ka järelmaksuga ostmise võimalust!

SÄÄSTUKAARDIGA KOGUD PUNKTE!

Müüa kase- ja lepaklotse 60 l võrgus, 1,50 € võrk. Tel 433 3130, 523 8503.

Kuiv lepp ja saar. Tel 5551 4204.

RIIDED KOGU PERELE

UUS KAUP!

Mulgi Marketi II korrus, Jakobsoni t 2, Viljandi. Tel 433 3229. E—R 9—18, L 9—16, P 10—15

Mahutid, septikud, lipumastid. Müük, vedu, paigaldus. Tel 5344 3556, info@plastekor.ee.

Müüa küttepuid 25 €/rm. Tel 5555 6633.

Mahe Pagar OÜ

Nisuvabad taluleivad erinevate lisanditega

Täistera-lihapirukas 0,30 €/tk

Täistera-kaneelirull 0,20 €/tk

Tatraküpsised 1 €/150 g

Kookosküpsised 1,25 €/200 g

Avatud E-R 7.30-18. L 7.30-15. Leola t 15. tel 506 7345. 433 3637.

Müüa põrand-, voodri- ja ehi-tuslaudu. Eri laiused. Vedu tasu-ta. Tel 506 4651.

Pakitud kütteklotsid ja kamina-puud. Vedu tasuta. Tel 433 3130, 523 8503.

Pakitud turba- ja puitbrikett alu-sel. Vedu. Tel 433 3130, 523 8503.

Sõelutud muld koos veoga. Tel 502 3257.

Kuiv lepp võrgus. Tel 511 1177.

MUUD

Abi alkoholisoõltuvuse korral (98%), hiina meditsiin. Ly Chini OÜ Tartus, tel 505 8381, 5837 9246.

OÜ Jalaexpert võtab vastu Viljan-dis Turu t 10 kab 303 kolmapäe-val, 14. augustil kella 10—13. Teid teenindavad ortopeed ja meister. Ortopeedilised jalatsid, tervislikud jalatsid, tallatoed, or-toosid, korsetid, proteesid ja rin-naproteesid. Info tel 5334 0007.

LOOMAD

Äntu mõis teatab, et kolmapäe-val, 14. augustil on septembris munemist alustavate erivärvi noorkanade lõpumüük ja ettetel-lijatele seitsmenädalaste broile-rite müük järgmistes Viljandimaa bussipeatustes: kell 7.30 Võh-ma, 7.45 Olustvere, 8 Suure-Jaani, 8.15 Sürgavere, 8.30 Kobruvere, 8.45 Vastemõisa, 9.15 Päre, 9.30 Heimtali, 9.45 Ramsi, 10 Loodi, 10.15 Sultsi, 10.30 Öisu, 10.45 Halliste, 11 Abja-Paluoja, 11.30 Karksi-Nuia, 11.45 Karksi, 12 Sudiste, 12.15 Kärstna, 12.45 Suislepa, 13 Soe, 13.15 Mustla, 13.45 Holstre, 14.15 Viljandi turg, 14.45 Vana-Võidu, 15 Tännassil-ma, 15.15 Leie, 15.45 Kolga-Jaani. Info tel 327 0206, ringil tel 5664 3113.

PÕLLUNDUS

Balti Teraviljad OÜ ostab teravil-ja ja kasvavat vilja põllult, kom-bainiteenus. Vajaduse korral ra-ha kohe. Tel 5562 6000.

Ostan rapsi ja nisu. Vean ise, ra-ha kohe. Tel 5800 2009.

Müüa pakiheina. Tel 5333 7526.

Ostan Viljandis 3 m³ korralikku kompostmulda maasikapeenra jaoks. Tel 5692 4820.

TEATED

Kallid tantsusõbrad! Sakala kes-kuses asuv tantsustuudio alustab idamaise tantsu, mustlastantsu ja flamenco fusion'i trennidega. Registreeru tel 5816 4823 (Kristina) või kristina@triple.com

25. augustil kell 11
EELK Viljandi Pauluse koguduse

KULDLEERIPÜHA JUMALATEENISTUS

1963. aastal ja varem leeris käinule.

Endisaegsetel leerilastel palume endast teatada Viljandi Pauluse koguduse kantseleisse.

Kiriku t 3, Viljandi; tel 433 4369, 521 2518; viljandi.pauluse@gmail.com

Karksi vallavalikogude kehtestas 17. juuli otsusega nr 193 Karksi küla Pärna kinnistu detailplaa-neeringu, millega määrati ehi-tusala ning tehnovõrkude ja -ra-jatiste asukohad tehnika-remon-ditöökoja ehitamiseks ning ka-vandati kinnistu jagamine.

Väluste külade päev ja Väluste kooli 160. aastapäeva kokkutulek on 23. augustil kl 17. Info tel 520 7686.

Metsä Forest Eesti AS

ostab kasvavat metsa, metsamaad,
palke ja paberipuitu, küttepuitu ja
võsaraiejäätmeid

Tel 514 8238, 503 8777

e-post eesti@metasgroup.com

Metsäliitto Eesti AS on nüüd Metsä Forest Eesti AS

KÜTTEKOLLETE EHITUS JA REMONT

Suitsu- ja ventilatsioonilööride
renoveerimine uudse
FuranFlex tehnoloogiaga

Ventilatsioonilööride
ümberehitamine suitsulöörideks

www.korstenpuhtaks.ee

Augustikuu on meie SÜNNIPÄEVA- KUU!

Kõik teksad 15 €.
Kõik maksikleidid ja
jumpsuit'id -20%.

15 € väärtuses
ostu sooritajale
kingitus!

Tartu t.3.
E ja L kl 10-15, T-R kl 10-18,
P suletud.

www.garderoob.net

VILJANDI BAPTISTIKOGUDUS 104

AASTAPÄEVA JUMALATEENISTUSED

11. augustil kell 10 ja kell 16

Jutlustab Eesti EKB Koguduste

Liidu president dr Meego Rimmel.

Musitseerivad

10.00 vokaalansambel Häälemaa

16.00 duo Kann-Sooäär

Viljandi Baptistikirikus Maramaa pst 11a.

ROOTSI PROFIIL
Teraskatused

Tehnika t 2, Viljandi
rootsiprofiil@rootsiprofiil.ee
Tel 525 9415, 433 0962

Avatud E-R kl 8-17,
L kl 10-15

PLEKKSEPATEENUS
KVALITEETSED VIHMAVEESÜSTEEMID JA KATUSEPROFIILID

SEB TALLINNA MARATON
8. septembril 2013
Tallinna kesklinnas

Eesti maraton 100

Kingitus
SUPERPAKKUMINE OSALEJALE:
TALLINK viib kõik lõpetajad reisile
Stockholmi või Helsingisse!

Registreerimine
www.jooks.ee

Programm
Laupäev, 7. september 2013
14.00 Haribo lastejooksud Vabaduse väljakul
18.00 Avatseremoonia Vabaduse väljakul
Pühapäev, 8. september 2013
07.00 Võistluskeskuse avamine
09.00 SEB Tallinna Maratoni 42,2 km START
11.30 21,1 km START
13.30 10 km jooksjate ja kepikõndijate START

Osale Eesti SUURIMAL jooksupool!

Eesti ERAMETS
ostame
METSAKINNISTUID
Üle Eesti: tel 507 2544
www.erametsa.ee
METSALE HEA PEREMEES!

VESTMAN
P Ö L L U V A R A
OSTAME PÖLLUMAAD
5340 4975
polluvara@vestman.ee
www.vestman.ee

OÜ Valmos ostab
KASE-SPOONIPAKKU
• oksavaba, sirge, tüüka-
pakk Ø alates 25 cm
• hind 77–192 €/m³
(OÜ Valmose platsil) ja
KASESAEPALKI.
OÜ Valmos, Lemmetsa küla,
Audru vald, 88311 Pärnumaa
Allan Mägi, tel 502 5838.

ROGER PUIT
AS ROGER PUIT
OSTAB JÄTKUVALT
ERAMETSKONNA
LOOMISE
EESMÄRGIL
TALUMAID
HOOLI OMA METSA
TULEVIKUST.
HELISTA TEL 434 7647,
504 1062, FAKS 434 7710.
ROGERPUIT@HOT.EE

Eesti Avatud Noortekeskuste Ühendus korraldab:
NOORTEPÄEV
12 AUGUST
2013
Viljandis Sakala Keskuse hoovis

14.00 jalgpallimäng noored vs Haridus- ja
Teadusministeerium Jakobsoni kooli staadionil
Pidulik rongkäik Sakala Keskuse hoovi
16.00 Noortepäev 2013 AVAMINE
Päeva sisustavad meeleolukad etteasted
noortelt ja külalisesinejatelt
Turu tänaval "NOORTE INFOTÄNAV"
21.00 Tahel Padar & The Sun

Päeva juhivad VENNAD VÄHID

LEMEKS
AS Lemeks Põlva

**USALDUSVÄÄRNE
PARTNER
AASTAST 1993**

- METSAKINNISTUTE
JA RAIE OST
- METSAMATERJALI OST
- RAIE- JA
TRANSPORDITEENUS

www.lemeks.ee
Tel +372 502 1666, 799 1474
margus.juhkam@lemeks.ee

TALLINK **SPORTLAND** **saku**

KLICK **OLEREX** **Tervis** **Postimees** **HARIBO** **Edelaraudtee** **ksa**

PEUGEOT **SNICKERS** **TALLINNA SADAM** **VAPIANO** **ArthroStop** **Tõlkekeskus**

POST 24 **myfitness** **JOOKSUN** **SKY** **Warren Safety** **RAMIRENT** **estover**

ESTONIAN CAPITAL **ÜHISTEENUSED** **ICE POWER** **SIS** **SportEST**